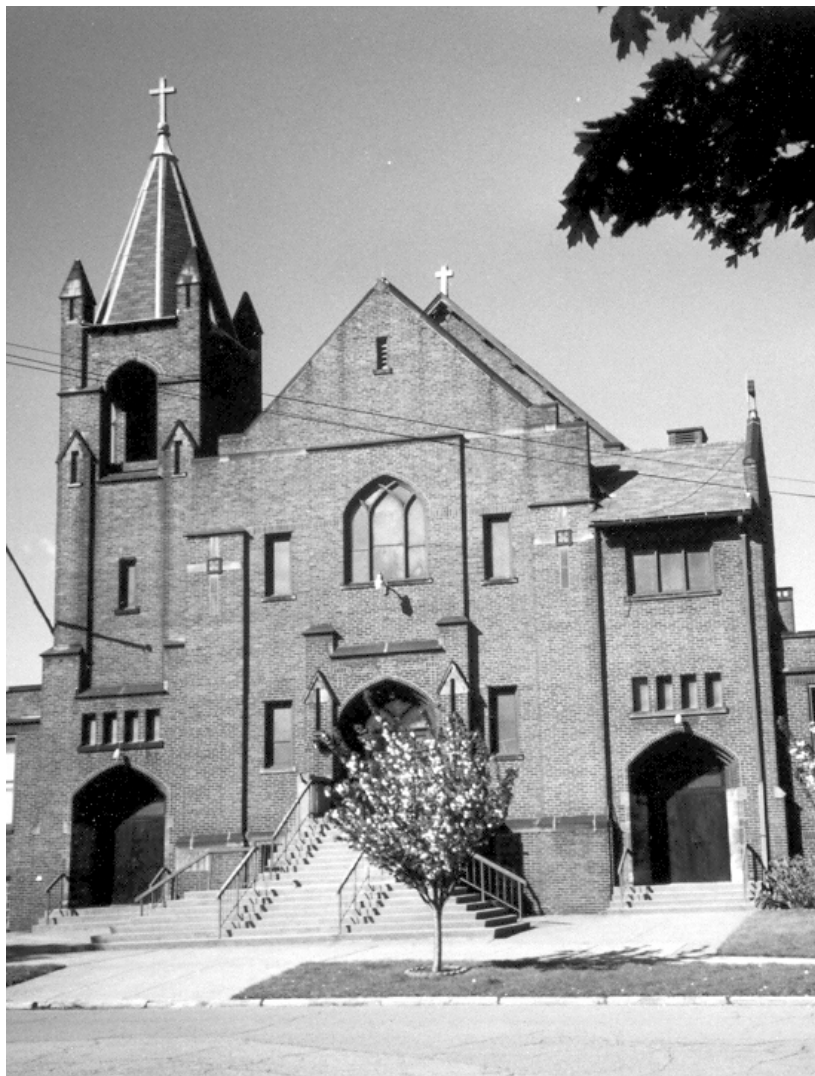

Szent Imre Római Katolikus Magyar Templom

Az egyházközség alapításának
100. évfordulóján - 2004. november 7.

Saint Emeric Hungarian Roman Catholic Parish

On the 100th. Anniversary of its founding

November 7, 2004

Templom és iskola

Ti nem akartok semmi rosszat,
Isten a tanutok reá.
De nincsen, aki köztetek
E szent harcot ne állaná.
Ehhez Isten mindannyitoknak
Vitathatatlan jogot ad:
**Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!**

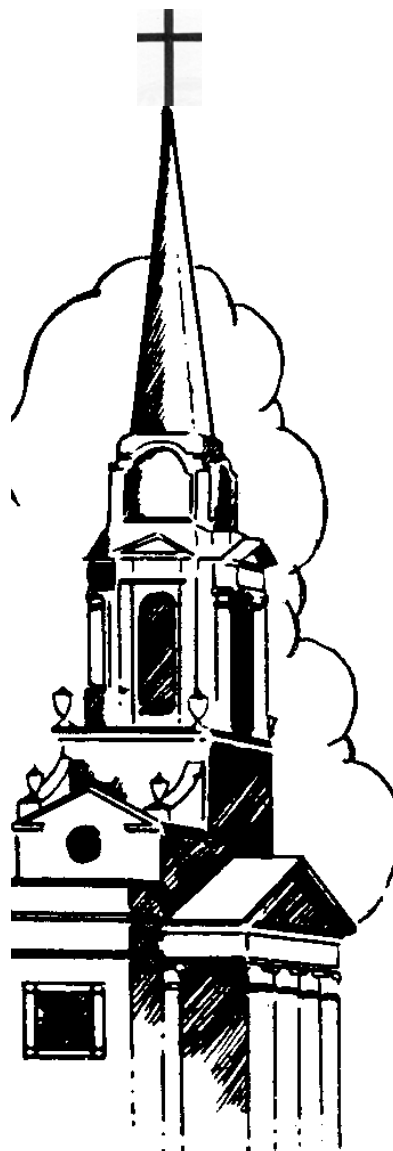
Ti megbecsültök minden rendet,
Melyen a béke alapul.
De ne halljátok soha többé
Isten ígését magyarul?!
S gyermeketek az iskolában
Ne hallja szülője szavát?!
**Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!**

E templom s iskola között
Futkostam én is egykoron,
S hűtöttem a templom falán
Kigyulladt gyermek-homlokom.
Azóta hányszor éltem át ott
Lelkem zsenge tavasz-korát!
**Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!**

A koldusnak, a páriának,
A jöttmentnek is van joga
Istenéhez apái modján
És nyelvén fohászkodnia.
Csak nektek ajánlgatják templomul
Az útszélét s az égbolt sátorát?
**Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!**

Kicsi fehér templomotokba
Most minden erők tömörülnek.
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vád:
**Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!**

Reményik Sándor

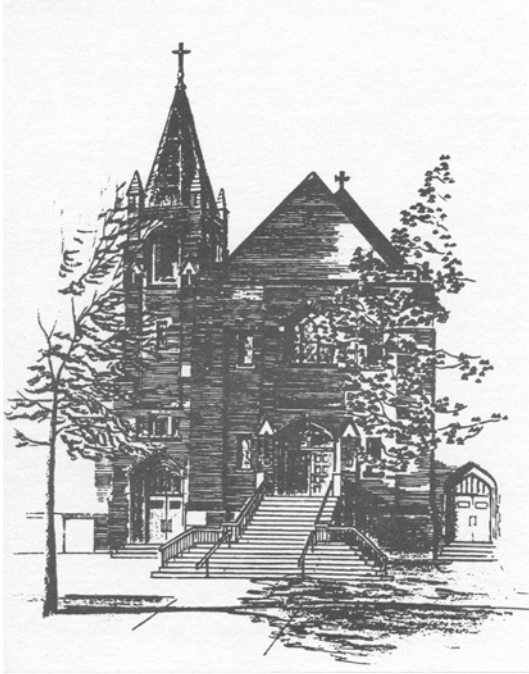

SZENT IMRE HERCEG.

Table of Contents • Tartalomjegyzék

Life of St. Emeric	6	
	7	. . . . . Szent Imre élete
<u>Parish within Holy Mother the Church</u>	<u>•</u>	<u>Egyházközség és az Anyaszentegyház</u>
Pope John Paul II	8	
Bishop Anthony Pilla	10	
	11	. . . . . Dr. Miklósházy Attila püspök
Father Sándor Siklódi	12	
	13	. . . . . T. Siklodi Sándor
Priests who served at the parish	14	. . . . . Az egyházközség lelképásztora
Sisters who served at the parish	15	. . . . . Apácák az egyházközségnél
<u>Jubilee Year events</u>	<u>•</u>	<u>A jubileumi év eseményei</u>
Homily by Bishop R. Gries	18	
Greetings from our elected public officials	20	
	26	. . . . . Jubileumi koncertek
Invitation	28	. . . . . Meghívó
Mass program cover	29	. . . . . Ünnepi szentmise program borítólapja
<u>Parish history</u>	<u>•</u>	<u>Egyházközség történet</u>
	30	. . . . . A Szent Imre Egyházközség története
	41	. . . . . Az 1917 év zárszámadása
History of St. Emeric Parish	42	
Parish statistics	51	. . . . . Statisztikai adatok
Cardinal Mindszenty	52	. . . . . Mindszenty Bíboros
Sacred concerts of the past	59	. . . . . Templomi hangversenyek a múltból
<u>Parish life</u>	<u>•</u>	<u>Az Egyházközség élete</u>
Parish organizations	65	. . . . . Egyházközségi szervezetek
Hungarian School	74	. . . . . Clevelandi Magyar Iskola
	77	. . . . . Magyar cserkészlet
Hungarian Scouting	78	
<u>Pictures in color</u>	<u>•</u>	<u>Színes képek</u>
Our stained glass windows	80	. . . . . Színes üvegablaink
Holy days	83	. . . . . Ünnepek
<u>Book sponsors</u>	<u>•</u>	<u>A könyv pártfogói</u>
Greetings, memorials, memories	89	. . . . . Üdvözlések, megemlékezések, emlékek
<u>Photo album</u>	<u>•</u>	<u>Fényképalbum</u>
Pictures of parishioners.	156	. . . . . Képek: a múlt és jelen
<u>Thank you to .....</u>	<u>•</u>	<u>Köszönet mindazoknak akik ...</u>
Father Karpi's message from 75th.anniversary	170	. . . . . Kárpi Atya 75. évforduló üzenete
<u>In closing</u>	<u>•</u>	<u>Utószó</u>
Centennial Patrons.	171	. . . . . Ünnepi védnökök
Epilogue	172	. . . . . Epilógus

CHAPTER 1.

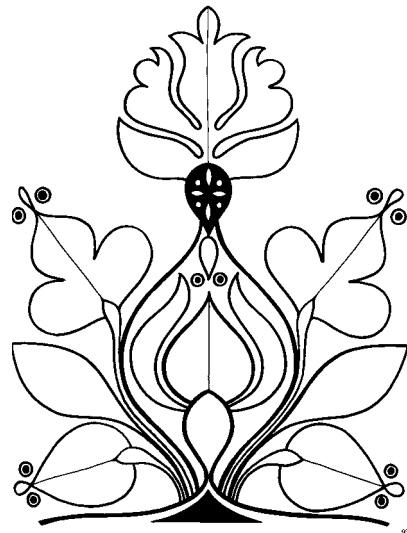
SAINT EMERIC PARISH WITHIN HOLY MOTHER THE CHURCH

1. FEJEZET

A SZENT IMRE EGYHÁZKÖZSÉG ÉS AZ ANYASZENTEGYHÁZ

*“ The Church shines forth as a people made
one with the unity of the Father, the Son, and
the Holy Spirit.”*

Vatican II

The Life of St. Emeric

The parents of Saint Emeric were the first king and queen of Hungary, Stephen and Gisella. Gisella was a Bavarian, Stephen a Magyar (Hungarian). Emeric was the last child born of their marriage, and he was the only one who survived infancy.

Emeric was destined to inherit the traditions of his ancestors, which were on the maternal side, those of the German rulers of the Holy Roman Empire, and on the paternal side, the equestrian nomad tradition.

The young prince was raised and schooled in Esztergom, Hungary. His early life was blessed by the work of an outstanding tutor, a Benedictine monk called Gerard, who was from Venice, Italy. In the Magyar language Gerard was called Gellert. Gellert later became bishop of Csanad. Eventually a stubborn non-Christian element of the Magyar population staged a violent uprising during which the mob executed Gellert.

A recorded segment of St. Stephen's parental instruction has been preserved for us in the so called "Parental Ten Commandments," (Az Atyai Tíz Parancsolat). The norms given to his son Emeric are as follows:

1. *Live your religion.*
2. *Respect the Church.*
3. *Honor the Bishop.*
4. *Respect the positions and persons in government.*
5. *Be patient and make just judgements.*
6. *Be cordial toward foreigners.*
7. *Accept good advice.*
8. *Use the wisdom and experience of your ancestors.*
9. *Possess the habit of prayer.*
10. *Perform good deeds.*

Documented details from the life of Saint Emeric are not many. The Hildesheim Almanac gives evidence that Prince Emeric consented to a marriage contract.

Though yielding to all the demands made on him in keeping with his princely state, Emeric's energies and attention centered on the Christian faith. He was strongly attracted to the type of spirituality made popular by the Cluny reform, which started in France. The objective of this reform was to first rid the monasteries of temporal and political domination, and then to foster genuine dedicated Christian life. Monasteries everywhere affiliated themselves with Cluny. The monasteries only recently established in Hungary began their outstanding operations there in the spirit of the Cluny reform. Though prevented from joining a monastery, Prince Emeric, in his private life, followed monastic ways, especially vigils before the altar, prayer and self-

discipline. For one only the third generation removed from the natural religion of his Magyar ancestors, his zeal for the faith was exceptional. He did not balk at making any form of sacrifice called for by the prevailing highest level of spirituality, which trait led to his eventual sainthood.

It was recorded in Hildesheim Almanac (*1) Emeric's death was due to a tragic accident. This occurred during a hunting expedition; he was killed by a wild boar in the year 1031.

Saint Emeric was declared a saint during a solemn historic event at Székesfehérvár, Hungary in the year 1083. With the approval of Pope Gregory VII, St. Ladislas King presided at the ceremony. Others canonized at the same time were Emeric's father, King Stephen I, his tutor Gerard the Bishop; and two holy men of Zoborhegy; the martyr Benedict, and the hermit, Andrew Zoerard. After attaining sainthood Emeric was honored as the model and patron of young men.

The scarcity of information about Saint Emeric tends to make him an obscure saint. Divine providence compensates, however, for this lack, in that Saint Emeric's name is immortalized in a somewhat devious, but unique and most certain way. The explanation begins with a christening.

In baptism Emeric was named after a relative. The relative was his mother Gisella's brother, Heinrich, king of Germany. Like all names do, the name Heinrich lent itself to derivatives when spoken in other languages. In English it became Henry, in Latin Henricus, and later Emericus. Latin was the language of the Church, government, university, and army in those days. Later from the Latin form of the name "Emericus" the Magyars called their prince Emre. This, through usage, changed to Imre, which it has remained until now. Saint Emeric in Hungarian is "Szent Imre." In English the name Emeric has many variants: Emery, Emory, Emmerick, Americus.

For centuries now many received the name Emeric in baptism. For a time the name was very popular in Italy. In that country began the naming of the two great continents of the New World when at his baptism the navigator Vespucci was called Emericus, or in Italian, Amerigo.

"All of North and South America bears the name of Emeric. In the 16th century Americus Vespucci, a friend and follower of Columbus, gave the continents the name of his own patron saint. The word 'America' is derived from 'Americus,' a Latin form of Emeric.

"Americus Vespucci had fitted out the ships of Columbus's second trip. He himself crossed the Atlantic four times, and after the third crossing he wrote a number of interesting letters, descriptive of the new

Szent Imre élete

Szent István királynak és Boldog Gizellának fiaként 1007-ben született Székesfehérvárott. Szüleinek a hagyományok és a Képes Krónika szerint több gyermekük is volt, azonban nagyobb részt már kiskorukban meghaltak. A nevét is csak kettőnek ismerjük: volt egy Otto nevű fiuk, aki 1000 előtt született, a másik fiú, Imre nevét anyai nagybátyjától, Szent II. Henrik német császártól vette (Henricus, Enricus, Emreh, Imre). Hétéves korától Szent Gellért nevelte életszentségre, és oktatta korának tudományára. Elvégezte az akkori kor iskolafokozatait, megtanult latinul, az anyjától valószínűleg németül is. Egy velencei krónika szerint "tudós és szent" volt. Nem kétséges, hogy az uralkodó, hadvezér, diplomata Szent István az ő trónjának várományosát is uralkodónak, hadvezérnek és diplomatának nevelte. A hősi magyar hagyományban nevelkedett. A másik hagyományt az anyatejjel szívta magába: anyja, Gizella, maga is szentéletű Boldog, a regensburgi udvar szent levegőjéből jött, ahol már akkor egy császári szent család élt és szentelte meg az uralkodás német hagyományait. Tizenöt éves korában atyja vette maga mellé. Huszonhárom évesen befejeztnek látta nevelését. Uralkodásra természetét bizonyítja, hogy 1030-ban II.

Konrád német császár Magyarország elleni hadjáratát Imre verte vissza Győrnél. Mint jövő uralkodótól elvárták, hogy rangjának megfelelő házasságot kössön, s biztosítsa a dinasztia további fennmaradását utódjaiban. Atyja kívánságára házasságra lépett, szüzi tisztaságát mégis megőrizte, élete így lett jel és példakép. Nem tudjuk feleségének kilétét, csak annyi bizonyos, hogy szüzi házasságban éltek egymással. A királyi udvarban is az imádság, a rejtettség és a teljes lemondás szentje lett. Kegyelmi sugallatra a legkedvesebbet: teljes lelki és testi tisztaságát ajánlotta fel Istennek. 1031-ben István király fia megkoronázására készült, hogy trónját és országában a kereszténység zsenge vetését a jövő számára biztosítsa. Ebben az ünnepélyes hangulatban jött a szomorú hír: Imre herceget vadászat közben egy feldühödött vadkan halálra sebezte, és sebeibe 1031. szeptember 2-án belehalt.

Szent László király Szent Imrét atyjával, Istvánnal és nevelőjével, Gellért püspökkel 1083-ban oltárra emeltette (szentté avatatta). Azóta példaképe a magyarságnak, elsősorban a magyar ifjúságnak.

(A szentek élete alapján)

(continued from previous page)

world. This was the first time that people in general began to hear about the new continents: so gradually the land began to be called, after the writer, Amerige or Americ's land."*2

__Reverend Francis A. Karpi

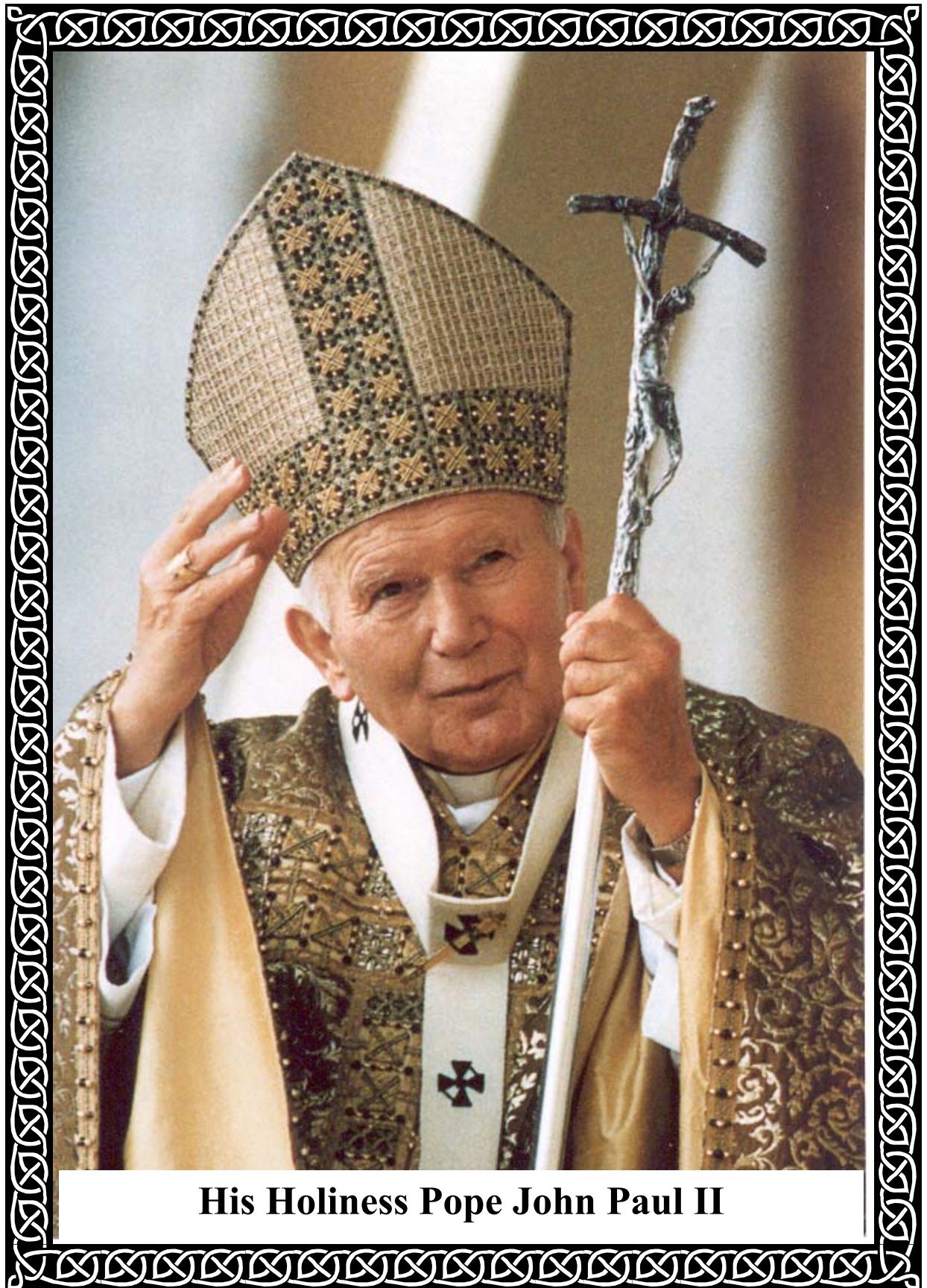
Pastor of St. Emeric Church
Cleveland, Ohio

*1 – "Az Árpádok Nyomában"
Dummerth Dezső

Pub. 1976, Panorama

*2 – „American History”

Pub. 1927, Macmillan Co.

His Holiness Pope John Paul II

3339 MASSACHUSETTS AVENUE, N.W.
WASHINGTON, D.C. 20008-3687

APOSTOLIC NUNCIATURE
UNITED STATES OF AMERICA
No. 23249

April 23, 2004

Reverend and dear Father Siklodi:

As you celebrate on November 7, 2004 the Centennial Anniversary of the establishment of Saint Emeric Parish in Cleveland, Ohio, it is my special privilege to convey to you as Administrator, to your staff and to your parishioners the warm greetings, heartfelt congratulations, and prayerful best wishes of His Holiness Pope John Paul II.

On this wonderful occasion, the Holy Father gladly unites with you and your parish family in thanking Almighty God for the abundant blessings of these past 100 years and for the fidelity with which the Hungarian Catholic community in Cleveland has passed on the precious treasure of the Catholic faith.

His Holiness earnestly prays that this important milestone will be for all the faithful an opportunity for renewed fervor in authentic Christian living, inspiring in them a greater commitment to the pursuit of holiness and to the spread of the Gospel.

As a sign of his paternal affection and spiritual closeness, the Holy Father imparts to Saint Emeric Parish his Apostolic Blessing, granted through the intercession of Mary, Mother of the Church.

Offering my own congratulations and prayerful good wishes for a truly joyful and grace-filled anniversary celebration, I remain, with cordial regards,

Sincerely yours in Christ,

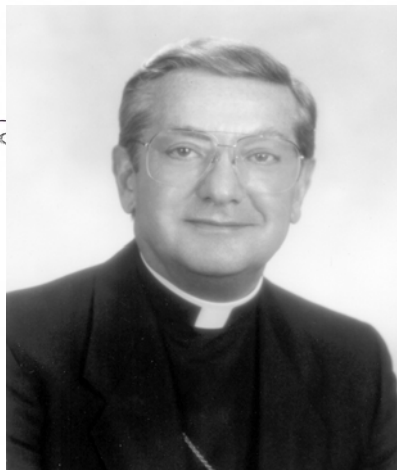
+ *Gabriel Montalvo*

Archbishop Gabriel Montalvo
Apostolic Nuncio

Reverend Father Sandor Siklodi
Administrator
Saint Emeric Church
Cleveland, Ohio
Centennial Anniversary Celebration
November 7, 2004

November 7, 2004

My Brothers and Sisters of Saint Emeric Parish,

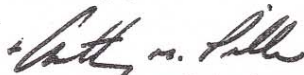
It is with gratitude that I salute you on this anniversary of your founding. For 100 years you have faithfully witnessed to the life, death and resurrection of Jesus Christ in and among the Hungarian speaking Catholics on the near West Side of Cleveland. Your parish history is a journey of faith for our Hungarian-American immigrants, filled with stories of prosperity and challenge, generations of dedicated people and, most importantly, the presence of Christ for a century. This celebration of your jubilee ought to be a source of great pride for you as it is the cause of joy for the whole diocesan Church. Please accept my best wishes and my promise of prayer as we celebrate and remember.

As Catholics we stand upon the shoulders of so many faithful witnesses who have gone before us. In particular, your parish family boasts of many generous members and leaders. I share your gratitude for the wonderful pastors, as well as the ministry of the Ursuline Sisters and the Daughters of the Divine Redeemer. These good and faithful servants, relying upon the gifts of your faithful community, have been essential to your parish life for 100 years. I join you in gratefully acknowledging your current pastor, Fr. Sandor Siklodi, for the leadership he has offered.

This celebration of your jubilee, however, is most importantly a call to remember that the foundations of our faith lie in and upon Jesus Christ alone. Your fidelity to that faith in Jesus Christ, your love for each other, and your dedication to the Church are all an inspiration for people throughout our Diocese.

My hope is that your celebration of the 100th anniversary of your parish founding will be a time of great blessing and renewal. Please accept my heartfelt congratulations and my promise of prayer as you mark yet another milestone in your parish history. May God bless you all and grant you His peace.

Sincerely yours in Christ,

Most Reverend Anthony M. Pilla
Bishop of Cleveland

Miklós házy Attila, S.J.
a külföldi r.k. magyarok püspöke
episcopus Hungarorum in exteris
Tel.: (416) 261-7207
Fax: (416) 261-2529

St. Augustine's Seminary
2661 Kingsgton Rd.
Scarborough, Ont. M1M 1M3
Canada

2004. április 5.

130/04.

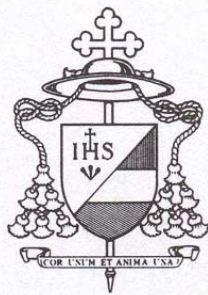
Rev. Siklódi Sándor
Szt.Imre plébánia
1860 W.22nd Street
CLEVELAND, OH.. 44113.
USA

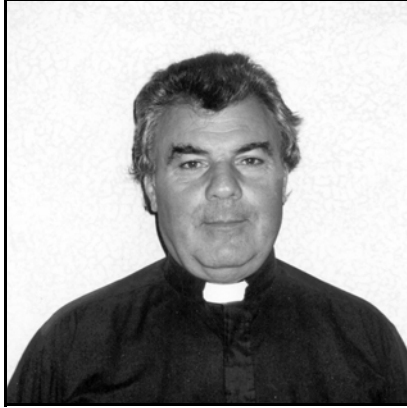
Kedves Clevelandi Magyar Testvéreim!

Immáron 100 esztendeje annak, hogy Clevelandban megalakult a Szt.Imre r.k. egyház-köztség és felépült hamarosan a templom is. Ez alkalommal emlékezünk és hálát adunk. Emlékeztünk azokra a nagylelkű és áldozatos magyarokra, akik felépítették a templomot, mert kellett nekik egy otthon, ahol közösen dicsérhették a jó Istent és meg tudták őrizni a szentistváni magyar hagyományokat. Sok viszontagságon ment keresztül a Szt.Imre egyház-köztség az elmúlt száz év alatt. Jómagam csak Kárpi atyára emlékszem, de sokan mások is életüket adták a közösség szolgálatában. Örülhetünk manapság annak, hogy Siklódi atya személyében van plébánosunk, hiszen oly sok helyen már nincsen magyar pap, aki anyanyelvünkön hirdetné az Isten igéjét. Becsüljük meg egymást és szeressük a közösséget, ha áldozatok árán is. Ezt követeli meg tőlünk a múltunk és ez biztosítja majd a jövőnkét is. Hálásak vagyunk mindazoknak a névtelen hiveknek, akik hűségesen kitarottak a templomunk mellett és csendes imáikkal vagy tevékeny szeretetükkel vesznek részt a közösség életében. Kivánom és kérem, hogy továbbra is ragaszkodjanak őseink hitéhez és a rózsafüzér imádsággal kérjék Máriát, a Magyarok Nagvasszonyát, meg Szent Imrét, a magyar ifjúság vadoszentjét, hogy segítsen mindnyájunkat az égi haz felé, ahol az Úr Jézus vár reánk kiáradó szeretetével.

Az egyház-köztség hiveinek püspöki áldásomat küldöm és szeretettel köszöntöm e jubileum alkalmával kedves mindnyájukat:

+ Miklós házy Attila, S.J.
- Miklós házy Attila, S.J.
püspök

My dear Parishioners !

Our parish, established in 1904, has been serving the West Side Roman Catholic Hungarian community for the past 100 years. In the annals of world history, this may not seem like a long time, but for us Hungarian Catholics in the city of Cleveland, Ohio, it is truly a significant journey. How exciting for us to participate in that same journey begun by our founding members 100 years ago!

As we celebrate this 100 year jubilee, let us give thanks :

- Let us give thanks first of all to Almighty God for the successes we achieved, - as we were perhaps able to help keep the faith, instill hope, and inspire to charity and a clear vision of the future in the hearts of our parishioners.

- Let us give thanks to our predecessors , especially to those who initiated the building of the first church (St. Emeric). They formed the first community of parishioners, who perceived their church as a spiritual bastion in which they assembled, bringing with them all their joys and sorrows. Just think how many of our brethren found solace, strength and encouragement in meditation and prayer in the silence of this church. Let us remember all the blessings bestowed onto the ones who were baptized and confirmed here, those who received the Holy Eucharist for the first time, those who received the sacrament of matrimony, and also the families whose loved ones took their last journey from our church to their final resting place.

- Let us also give thanks for the present parishioners who work faithfully for the spiritual and material welfare of the community. After all, the patron of our church is SAINT EMERIC, who sets an example for the unfolding future of our new generation of young people. We trust, that He is our intercessor at the throne of our Lord in Heaven.

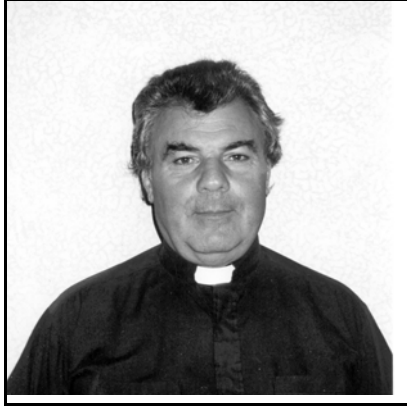
Today, as we look back on the journey traveled and give thanks to Almighty God for the past, we beseech Him that he may bless us, bless our endeavors, help us achieve the goal with communal love and harmony, the goal for which people throughout the world build, support and cherish the house of God!

I ask for God's abundant blessings upon all members of Saint Emeric Parish, their loved ones, and on all whose " heartfelt desire is to pray in the Hungarian tongue."

On this festive occasion I extend my heartfelt greetings and prayers to all our parishioners and friends and supporters.

Cleveland, the 8th of September, 2004 --- Our Blessed Mother's Birthday.

Father Sándor Siklódi
Parish Administrator
St. Emeric Parish

Kedves Ünneplő Egyházközség!

Egyházközségünk, mely 1904-ben alakult, immár 100 éve szolgálja a nyugat-oldali „katolikus közösséget!”

Talán a szám nem tűnik „nagyra”, de a megtett út mégis izgalmas, hiszen ezen a úton jártak templom-alapító elődeink, és ezen az úton járunk mi, a ma itt élő „magyar- katolikusok!”

A 100 esztendő alkalmából mondjunk köszönetet:

- mindenek előtt a Mindenható Istennek az elért eredményeinkért és sikereinkért, hogyha sikerült Egyházközségünknek az emberi szívben ébren tartani a hit fényét, a reménység sugarát, a szeretetet és jövő-látást. –

- mondjunk köszönetet elődjainknak mindenek előtt a templomunkat és közösségünket létrehozóknak, akik mintegy sziklavárat láttak a templomban, és ebben a várban gyűltek össze jó- és balsors idején! Gondoljunk csak bele: mennyi testvérünk talált vigaszt, megerősödést és bátorítást az elmélyült imában a templom csendjében?! De a gondolatot kiterjeszthetjük a sok-sok áldásra, mely templomunkból áradt a megkereszteltre, a megbérmáltakra, a szentségi házasságot kötött ifjakra, valamint azokra a családokra, akiknek szereteteit templomunkból kísértük a végső megnyugvás helyére!

- mondjunk köszönetet a „kortárs Testvérekért,” akik ma is töretlen hűséggel, szívükön viselik közösségünk lelki és anyagi gondjait ugyanakkor bízó lélekkel tekintenek a jövőbe, hiszen templomunk védőszentje és egyházközségünk patrónusa SZENT IMRE a jövőt képviseli a kibontakozó ifjúság számára! Bízunk abban, hogy patrónusunk jót-állónk Istenünk mennyei trónusánál!

Ma, amikor visszatekintünk a megtett útra és köszönetet mondunk a Mindenható Istennek, arra kérjük mindannyiunk közös Atyját, hogy áldjon meg Bennünket, áldja meg fáradozásainkat, és minden jó szándékú törekvésünkben legyen segítőnk, hogy a jövőben is „szeretettel és egyetértésben” szolgálhassuk azt a célt, amiért szerte a világon az emberiség templomot épít és azt gondozza!

A magam részéről Isten bőséges áldását kérem a Szent Imre Egyházközség minden tagjára és azokra, akiknek „szívügye a magyar nyelven elhangzó imádság!”

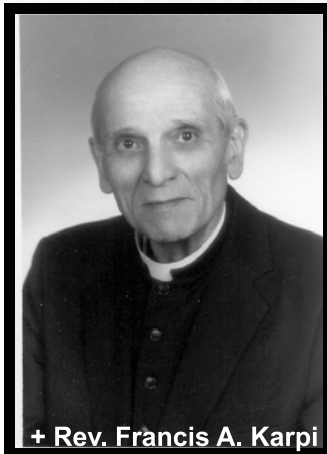
Ezen ünnepi alkalomból szeretettel köszöntöm egyházközségünk Tagjait és Támogatóit:

Cleveland, 2004. szeptember 8-án Kis Boldogasszony ünnepén!

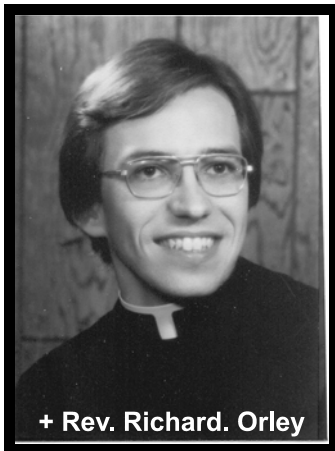
T.Siklódi Sándor
A Szent Imre Egyházközség lelkipásztora

The following priests served at St. Emeric's during the past 100 years.

A következő papok teljesítettek szolgálatot a Szent Imre Egyházközségnél az elmúlt 100 év alatt:

+ Rev. Francis A. Karpi

+ Rev. Richard. Orley

- Rev. John Hirling – organizer – szervező
(died shortly after he began organizing –
hirtelenül meghalt a szervezés kezdetén)
- Rev. Stephen Soltesz, pastor - plébános
November 1904 – September 1911
- Rev. Joseph N. Szabo, pastor – plébános
October 1911 - October 1912
- Rev. Joseph Peter, pastor – plébános
November 1912 – March 1915
- Rev. John M. Ratz, pastor – plébános
April 1915 – May 1920
- Rev. Joseph Toth O.F.M., administrator
June 1920 – September 1920
- Rev. Joseph Hartel, pastor – plébános
October 1920 –October 1942
- Rev. Rev. George Ferenc, assistant – káplán
June 1936 – May 1938
- Rev. Aloysius Bartko, assistant – káplán
May 1938 – October 1942
- Rev. Aloysius Bartko, administrator
October 1942 – January 1943
- Rev. John B. Mundweil, pastor - plébános
January 18, 1943 – 1965
- Rev. Ferenc Karpi, pastor - plébános
January 20, 1965 – July 1, 1983
- Rev. Janos Nyeste, administrator
1975-1976
- Rev. Richard Orley, assistant - káplán
June 29, 1977 – July 1, 1983
- Rev. Richard Orley, pastor - plébános
July 24, 1983 – July 1, 1988
- Rev. Sandor Siklodi, assistant - káplán
October 18, 1985 – July 1, 1988
- Rev. Sandor Siklodi, administrator - plébános
July 1, 1988 – present

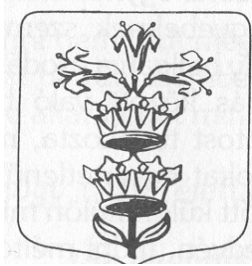
Deacon – Deákonus

- Rev. Mr. Géza Balássy, deacon – deákonus
July 1, 1977 – 1995

The following Sisters taught at St. Emeric's School:

(From Fr. Karp's 75th Anniversary Book)

Mother M. Chrysanthea	Sister M. Angela	Mother M. Germana	Sister M. Gabriella
Sister M. Majella	Sister M. Cornelia	Sister M. Michelina	Sister M. Eugenia
Sister M. Agilbertha	Sister M. Marian	Sister M. Paula	Sister M. Virginette
Sister M. Celine	Sister M. Conrada	Sister M. Andrea	Sister M. Raphaella
Sister M. Alexia	Sister M. Theodore	Sister M. Bernadette	Sister M. Thecla
Sister M. Antonia	Sister M. Cecilia	Sister M. Valeria	Sister M. Xaviera
Sister M. Ernestine	Sister M. Narcissa	Sister M. Gonzaga	Sister M. Margaret
(Hedwiges)	Sister M. Laurentia	Sister M. Martha	Sister M. Agnes
Sister M. Innocentia	Sister M. Alice	Sister M. Rose	Sister M. Fidelis
Sister M. Evangelist	Sister M. Thyrsa	Sister M. Clementine	Sister M. James
Sister M. Perpetua	Sister M. Jerome	Sister M. Mechtildis	Sister M. Aquinas
Sister M. Fidelis	Sister M. Colomana	Sister M. Leona	Sister M. Maurine

Some of the Sisters of St. Emeric School—1958—
enjoying a picnic at the Dorkos.

A few of the many classes taught by the Sisters:

Graduating class—1939
(Picture from Louis Hollo)

Graduating class—1930's Alex Dorko
next to Father Hartell (Picture from Dorko)

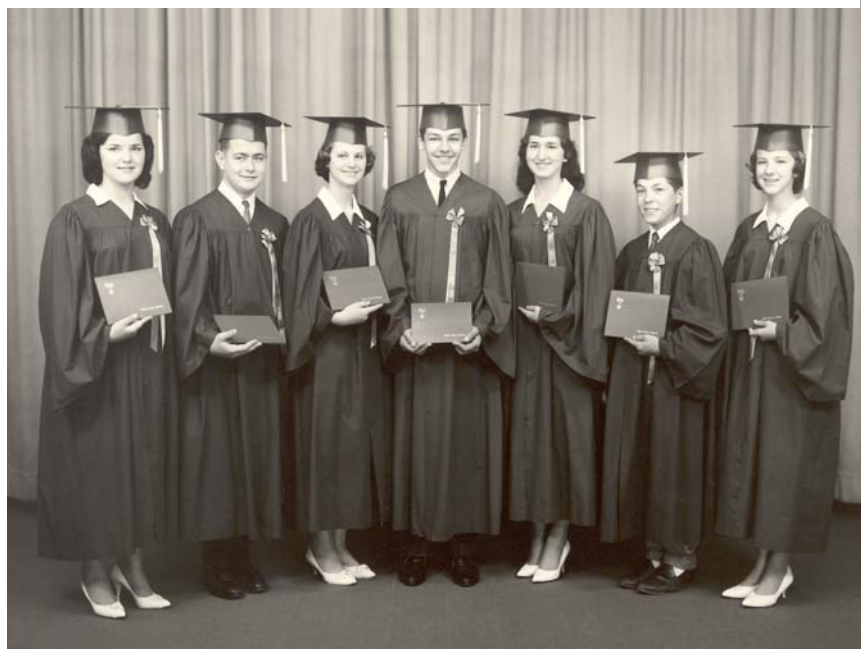
The last group of students taught by the Sisters at the school...

**The last graduating class
of St. Emeric School,
Class of 1962**

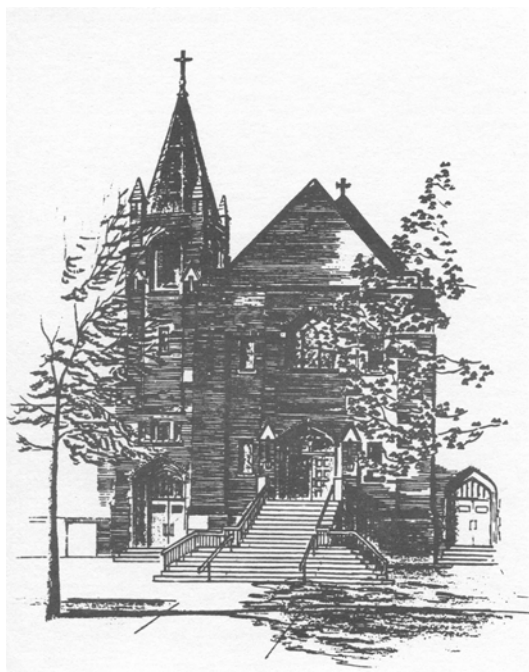
(In 1962 the parish school was discontinued, and after 40 years of faithful service, the Sisters terminated their work in the parish).

Pictured students:
Bernadette Krassoi, Joseph ?,
Kathleen Molnar,
Charles Murar, Heidi Pfister,
Stanely Styczyn, Jeanette Cook.

(Thank you to Maria Pfister for the picture and the names.)

CHAPTER 2.

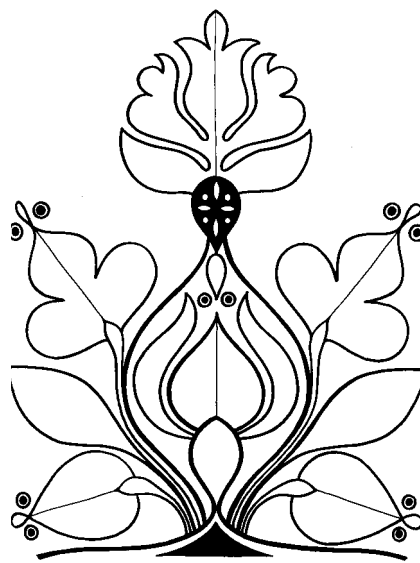
EVENTS OF THE JUBILEE YEAR UP UNTIL THE CENTENNIAL CELEBRATION

2. FEJEZET

A JUBILEUMI ÉV ESEMÉNYEI A 100 ÉVES ÜNNEPIG.

2003, NOVEMBER 9—2004, NOVEMBER 7

*“ Boldog a nép
mely tud ünnepelni,
arcod fényében,
Uram,
járni, kelni. “*

Homily by
The Most Reverend Bishop Roger W. Gries, OSB
Auxiliary Bishop of Cleveland
given during the Mass commencing the
100th anniversary year of St. Emeric Roman Catholic Church
on November 9, 2003

(transcribed from recorded tape)

It is great to be with you today as you begin to celebrate this 100th Anniversary of St. Emeric's Church. What a wonderful time in the history of a Church! Today, the Catholic Church around the world celebrates the feast of the dedication of St. John Lateran Church. This is one of the four Basilicas in Rome and it's rather odd that we celebrate a feast of a building, a church, when we are taught that the Church is not buildings but people.

[I say this because] ..., you, [the Hungarian community] are the Church of St. Emeric. This building represents your faith; this building represents the history of the Church of St. Emeric in the Diocese of Cleveland. But you, you are the Church. Jesus built his Church with living stones...you and I. But in a way, I guess, it is appropriate that we celebrate this feast today as we begin this 100th Anniversary [of St. Emeric] because the Church of St. John Lateran in Rome [and St. Emeric] have a very [similar] history.

You know, during all of Christ's ministry and almost three centuries after Jesus died, the Roman government hounded Jesus' followers. They persecuted them, and tortured them and even executed them. That changed with the Emperor Constantine. The story of Constantine's rise to power and coming into possession of the land on which St. John Lateran stands, contains all the excitement of a movie...a feature movie. Of significance to Christians is the fact that before battling his chief rival for the control of Rome in 312 AD, Constantine reported seeing a flaming cross in the sky inscribed with the words "In this sign you shall conquer." And he adopted the cross as a symbol for his army. They won the battle and in gratitude the Christians got this beautiful property on which they built St. John Lateran Church.

That Church is the home church of the Bishop of Rome who is John Paul II. We always think of St. Peter's Basilica as being his church, but [St. Peter's] is his church as the Pope. But his church as the Bishop of Rome, the Cathedral for Rome is St. John Lateran.

St. John Lateran has gone through many, many trials over the centuries. It has been destroyed by earthquake and rebuilt; destroyed by fire and rebuilt; and today [it] stands as a magnificent symbol of how the Church perseveres through all kinds of difficulties.

Well, the Church of St. Emeric has a similar history. Overlooking Cleveland's industrial flats, this Church, this community, is one of the Dioceses beautiful gems; the beautiful gems in the crown, which is the Church in Cleveland. In 1904, 99 years ago, Father John Hirling and the members of the near-west side Hungarian immigrant community celebrated their first Mass as a parish. Then less than a year later, on January 22, 1905, Bishop Ignatius Horstmann dedicated this Parish's first church.

During the next decade, St. Emeric grew and prospered. Tragedy struck though on February 13, 1916 when the Church was gutted by fire, similar to St. John Lateran. Bishop Farrelly immediately offered the community the use of the soon to be suppressed St. Mary of Annunciation Church which the Hungarian community purchased. Then in 1920, during the pastorate of Father Joseph Hartel, the community welcomed teachers from the Ursuline Sisters.

It was amazing how our ancestors, when they came to this country, recognized the importance of a Catholic education. When this Church was built, in 1925, they also built the school building at the same time, [because they believed that a Catholic education was an integral part of this community.]

As we gather together today as a parish community, look at all the young people sitting right here in front. They are the future of this parish, of this community. Can you image the sacrifice that your ancestors made during the great depression of 1925 in building this church. In the midst of the depression in

Cleveland's West Side, sponsoring numerous dinners and dances and other social events. Then during those difficult years of the Second World War, 180 parishioners of this parish served in the Armed Forces. Then St. Emeric's underwent a renaissance in the mid-50's as thousand of Hungarian refugees fled Communist oppression in the homeland and settled here in Cleveland.

I had the opportunity two years ago, in 2001, to be in Budapest on the day after the terrorist attack in New York City. I was invited by the Cardinal Prelate of Hungary to co-celebrate a Mass in the beautiful St. Stephen Basilica in Buda. What a wonderful experience that was. The people of Hungary knew better than I what was going on in America. Under the persecution that they had suffered and that you had suffered from the occupation of the Communists, they understood perfectly the tragedy that had taken place in New York City] and welcomed us, welcomed us with all the hospitality that was possible. It was truly a wonderful experience for me and for the pilgrims to feel that hospitality which was given [to us] on that occasion. Throughout our trip in Eastern Europe, every place we went there was that feeling of warmth, that feeling of hospitality to comfort us and the loss that we experienced.

Today you begin the 100th Anniversary year [of St. Emeric]. A year that will be filled with many activities, but a year to [also] remember what has gone [before you] in the past. [You must remember,] as Father Sandor mentioned at the beginning of this Mass, the hundreds of baptisms and the new life that was given to so many people through that sacrament in this Church. [You must remember] the number of people were confirmed, the number of couples joined in marriage, and all those who were sent home with their final farewell in this Church.

One hundred years marks a wonderful milestone [for St. Emeric]. We can sit back and say that we are proud, proud of all that has happened, but what happens from [this point on.] Where do we go from here? What has happened to our Church? Our Church has been persecuted over the years. With the scandals we face in our church, with the lack of attendance at our Masses, with the problems that our society is facing now with marriages, with same sex unions, with divorce -- we are facing a time when we need to stand up for our faith -- a time when we need to stand up and be the body of Christ.

As I said in the beginning, Jesus builds his Church with living stones, you and me. Together, we have to witness the faith that Jesus gave and passed on to us through his suffering, death and resurrection. We are here today because Jesus promised us eternal life. We are here today because Jesus promised us that some day we would spend eternity with God in Heaven. We're here because of a promise. We haven't attained that yet, it is only a promise and He has left us the Sacrifice of the Mass as a remembrance of what Jesus did for us so that we will always have the courage to continue that journey.

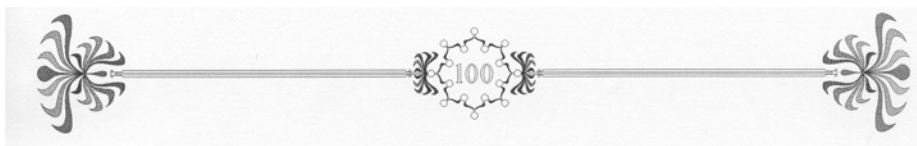
In today's gospel Zaccaus went and told Jesus I will do anything, if I defrauded anybody, I will give the money back, if I have hurt anyone, I will apologize, but I want to follow you. I think that that is the attitude that we need.

I pray that during this 100th year St. Emeric Parish will be re-energized, that you will once again find that faith that led so many people to build this Church, so many people to flee communism and to come here to build a community to help make this St. Emeric Church truly a witness of faith and demonstration of the wonderful heritage you have as Catholics, as Hungarians and as parishioners of St. Emeric Parish.

You have a proud heritage, in one year as you celebrate the closing of the 100th anniversary, I pray that St. Emeric Church will be more alive, that St. Emeric Church will be more a witness to the faith of Jesus Christ than ever before.

You have a proud heritage, now is the time to stand up and let the world know...let the world know how proud you are to be Catholic, to be Hungarian, to be a member a St. Emeric Church. May God bless you and I pray that that 100th Anniversary year will be filled with many blessings for you and your families and for all those who will follow you...who will follow you in the tradition that you have established.

May God bless you all....in the name of the Father, the Son, and he Holy Spirit.

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

September 1, 2004

I send greetings to the members of St. Emeric Hungarian Roman Catholic Church as you celebrate your 100th anniversary. This milestone is a tribute to your dedication and service.

Our Founding Fathers relied on their faith to guide them as they worked to build our great Nation. Today, we continue to be inspired by God's blessings, mercy, and boundless love. By sharing His promises with others, you help change lives, one heart and one soul at a time. I applaud your compassion and your commitment to your faith.

Laura joins me in sending our best wishes. May God bless you, and may God continue to bless America.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "George W. Bush". The signature is written in a cursive style with a large initial "G" and a long, sweeping underline.

BOB TAFT
GOVERNOR
STATE OF OHIO

IN RECOGNITION OF ST. EMERIC HUNGARIAN ROMAN CATHOLIC CHURCH

I want to extend my warmest greetings to the pastors, members, and friends of St. Emeric Hungarian Roman Catholic Church as you celebrate your 100th Anniversary.

Ohio's churches have traditionally been the bedrock of our society. I am humbled by the churches' daily work, which has truly been a testament to members' faith in God and love for humanity. Always conscious of the needs of the larger community, local church fellowships devote considerable time working toward the betterment of their neighborhoods. I commend the members of the St. Emeric congregation for the work you do to improve the quality of life in your community.

On behalf of all Ohioans, best wishes for a memorable and enjoyable 100th Jubilee celebration!

Sincerely,

A handwritten signature in cursive script that reads "Bob Taft".

Bob Taft
Governor

PROCLAMATION

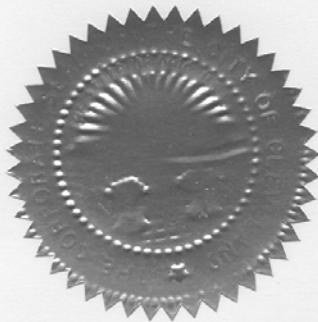
City of Cleveland
Jane L. Campbell, Mayor

In Recognition of

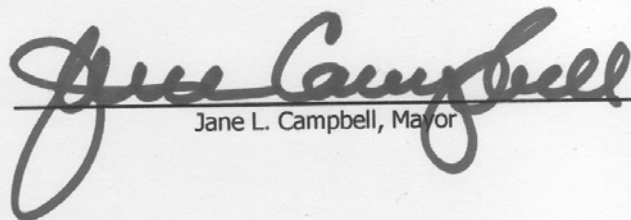
ST. EMERIC HUNGARIAN ROMAN CATHOLIC CHURCH

- WHEREAS,** on behalf of the citizens of the City of Cleveland, I am pleased to offer this Proclamation in recognition of St. Emeric Hungarian Roman Catholic Church; and
- WHEREAS,** Saint Emeric is honored by the Church as a patron saint of Hungarian youth, and St. Emeric Hungarian Roman Catholic Church will celebrate its centennial jubilee on November 4, 2004; and
- WHEREAS,** St. Emeric has five generations of Hungarian Americans and has guided them from immigrants to proud citizens of the United States, and the church continues to administer to numerous elderly parishioners as well as the Hungarian community; and
- WHEREAS,** with 10 decades of services to the community on the west side of Cleveland, and under the current spiritual leadership of Reverend Sandor Siklodi the parish has continued to thrive.

NOW, THEREFORE, I, Jane L. Campbell, the 55th Mayor of the City of Cleveland, do hereby offer this Proclamation in recognition of St. Emeric Hungarian Roman Catholic Church. I encourage all citizens to join me in recognizing their centennial jubilee. Happy Anniversary!

IN WITNESS WHEREOF, I have set my hand and caused the Corporate Seal of the City of Cleveland to be affixed on this 7th day of November in the year 2004.

Jane L. Campbell, Mayor

GEORGE V. VOINOVICH
OHIO

317 HART SENATE OFFICE BUILDING
(202) 224-3353
TDD: (202) 224-6997
senator_voinovich@voinovich.senate.gov
http://voinovich.senate.gov

United States Senate
WASHINGTON, DC 20510-3504

ENVIRONMENT AND
PUBLIC WORKS
CHAIRMAN, SUBCOMMITTEE ON CLEAN AIR,
CLIMATE CHANGE AND NUCLEAR SAFETY

ETHICS
CHAIRMAN

FOREIGN RELATIONS
GOVERNMENTAL AFFAIRS
CHAIRMAN, SUBCOMMITTEE ON
OVERSIGHT OF GOVERNMENT MANAGEMENT,
THE FEDERAL WORKFORCE AND
THE DISTRICT OF COLUMBIA

GEORGE V. VOINOVICH
UNITED STATES SENATOR

Hereby Recognizes

SAINT EMERIC HUNGARIAN
ROMAN CATHOLIC CHURCH
CLEVELAND, OHIO

Celebrating Its

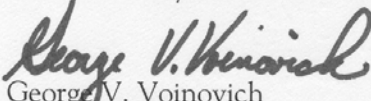
100TH ANNIVERSARY

I am honored to send my congratulations to Saint Emeric (Szt. Imre) Hungarian Roman Catholic Church as it celebrates its centennial jubilee. For 100 years, St. Emeric Parish has served the Hungarian community of the west side of Cleveland, providing them with spiritual guidance while assisting them in their transition from immigrants to proud United States citizens.

Since 1904, five generations of Hungarian Americans have worshipped at St. Emeric Parish, named after Szt. Imre, the son of the first Christian Hungarian king and the patron saint of Hungarian youth. St. Emeric in Cleveland, Ohio is home to the Hungarian School, the Hungarian Girl Scout community, Troop 34, and faithful members of all ages who have kept the Magyar language and traditions alive in this devoted community.

I extend my gratitude to Pastor Reverend Sandor Siklodi and to all of those who helped make this milestone anniversary celebration possible. May God continue to bless this church and its people.

On this 7th day of November 2004:

George V. Voinovich
United States Senate

STATE OFFICES:
36 EAST SEVENTH STREET
ROOM 2615
CINCINNATI, OHIO 45202
(513) 684-3265

1240 EAST NINTH STREET
ROOM 2955
CLEVELAND, OHIO 44199
(216) 522-7095

37 WEST BROAD STREET
ROOM 320 (CASEWORK)
COLUMBUS, OHIO 43215
(614) 469-6774

37 WEST BROAD STREET
ROOM 310
COLUMBUS, OHIO 43215
(614) 469-6697

417 SECOND AVENUE
P.O. BOX 758
GALLIPOLIS, OHIO 45631
(740) 441-6410

420 MADISON AVENUE
ROOM 1210
TOLEDO, OHIO 43604
(419) 259-3895

PRINTED ON RECYCLED PAPER

**A Proclamation Honoring
St. Emeric Catholic Church
On Its 100th Anniversary**

Whereas, the parish of St. Emeric Church was founded in 1904 with the encouragement of Monsignor Charles Bohm, the pioneer Hungarian immigrant priest in Cleveland; and

Whereas, since its existence, St. Emeric parish has served the Hungarian community on the west side of Cleveland and it serves numerous elderly parishioners as well as the Hungarian community, keeping the Magyar language and traditions alive; and

Whereas, the parish is the namesake of St. Emeric, the son of the first Christian Hungarian King, St. Stephen; and

Whereas, St. Emeric is honored by The Church as a patron saint of Hungarian youth; and

Whereas, under the leadership of pastor Reverend Sandor Siklodi, the parish is thriving and it is the home of the Hungarian School and the Hungarian Girl Scout Troop 34; and

Now, Therefore, I, Mike DeWine, United States Senator from the Great State of Ohio, join with the parish of St. Emeric Hungarian Roman Catholic Church in honoring its centennial jubilee.

On This, The Seventh Day Of November, Two Thousand and Four.

Mike DeWine

**MIKE DeWINE
United States Senator**

St Emeric Hungarian Church Benefit Luncheon

August 15, 2004 - 12:30 p.m.

St. Emeric Church is celebrating her one hundred year anniversary! As a fundraising effort for our centennial, the kitchen angels of St. Emeric Parish invite you to an authentic old-world Chicken Paprikas Luncheon and Cherry Strudel Sale.

Menu:

Appetizers

Chicken Paprikas
Home made dumplings "nokedli"
Cucumber Salad
Cherry Strudel

Luncheon tickets - \$15.

Cherry strudel by order only - \$12.00

For reservations please call:

Edith Juhasz (440) 238 8321

Ilonka Todor (216) 631 6485

Eva Fricke (216) 521 5294

Jubileumi Bartók Koncert

2004. március 5

2004 március 5.én templomunkban 250 vendég vett részt a Budapesti, világhírű Bartók vonósnégyes varázslatos, gyertyafényben lezajlott koncertjén. Az elbűvölt hallgatók közül sokan nem is tudták, hogy a sok száz gyertya ami fényével sejtelmesen bevilágította a szentélyt és fényt szolgáltatott a zenészeknek nem volt benne a rendezők eredeti terveiben. Amikor a vonósnégyes tagjai megérkeztek egy és fél órával a koncert kezdete előtt, akkor lett tudtukra adva, hogy már órák óta áramszünet van a városban és nincs remény, hogy visszatérjen a villanyfény. Kérdésünkre, hogy játszottak-e már gyertyafényben, a zenészek így válaszoltak, 'Még eddig nem, de megpróbáljuk.'

Az előadást lemondani már nem lehetett. A vendégek kezdtek lassan érkezni nem csak Cleveland és külvárosából, de Akronból, Lorainból, és Detroitból is. A rendezőségnek

Centennial Year
Festival Concert
7:30 pm
Friday March 5, 2004
At St Emeric Church
Cleveland, Ohio

The Hungarian Cultural Center, New York
in association with Curzon & Kedersha Artists Management
presents Direct from Budapest:

The Bartók Quartet

"The Bartók Quartet is clearly one of the great quartets of the world"
The New York Times

Admission: \$10 per person. For tickets and information call
Tel: 216-228-4439

Program
Mozart: Quartet in B-flat Major, K. 458
Bartók: Quartet No. 2, Op. 17
Schubert: Quartet in d minor, Op. posth. "Death and the Maiden"
St. Emeric Church is located at 1860 West 22 Street, Cleveland, OH 44113
There will be secured and well lighted free parking in the West Side Market Lot! Reception with the artists will follow.

más választása nem volt mint a koromsötét templomban felgyorsított ütemben gyertyát gyertya után gyújtani. A végső hatás csodálatos volt, mintha Valaki felülről így intézte volna. Mozárt, Beethoven, Bartók zenéje, a világhíres művészek interpretációjában meleg tiszta dallammal töltötte be templomunk hajóját. A gyertyák imbolygó lángszemei, melyek lebegve pislákkodtak, pedig azt a hatást keltették mintha már az örök bodogságba költözött elődeink is velünk ünnepelték volna áldozatos munkájukkal épített Szent Imre templomunk 100. évfordulóját.

Köszönjük a Bartók kvartett tagjainak, Komlós Péter-, Hargitai Géza-, Németh Géza-, és Mező Lászlónak, hogy a mostoha körülmények dacára, ilyen magas szintű, felejthetetlen élményt nyújtottak az egyházközség tagjainak és a magyarságnak.

Dömötörfy Zsolt

Jubileumi Orgona Koncert

2004. április 18

ORGONAKONCERT
Szent Imre római katolikus templom
Cleveland, Ohio
 A Szent Imre római katolikus egyházközség 100-ik évfordulója alkalmából
 2004. április 18

A vesperás keretében:
 Owen Alstott: "My Soul Rejoices"
Balla Zsuzsánna (orgona és ének), **Larson Krisztína** (ének)
 (Zsuzsánna és Krisztína a detroiti Szent Kereszt egyházközség tagjai)

JUBILEUMI KONCERT

Balla Zsuzsánna (orgona és ének) és **Larson Krisztína** (ének)

- "Ünnepi Kyrie" a húsvéti szentmiséből (orgona és ének)
- Händel: "Ave Maria" (orgona és ének)
- Händel: "Largo" (orgona)
- Harmat Artúr: "Most segíts meg, Mária . . ." (orgona és ének)
- N.N.: "With Eternal Love . . ." (ének)
- Óskeresztény ének: "Hol szeretet és egyetértés . . . Ubi caritas"

Buzáné Ormai Ildikó (orgona és ének az előadó saját szerzeményeiből)

- "Esti Imádság" (először görögül, majd magyarul)
- "Orgona Prelude" (a következő számot vezeti be)
- "Búzakalász" orgonavariáció
- "Magyar Üdvözlégy"

Boday Lajos (orgona)

- Jules Massenet: "Meditation from Thais"
- Franz Schubert: "Litany"
- Ethel Smith: "Arioso"
- William Stickles: "Melodie in G"
- César Franck: "Panis Angelicus"
- German chorales

Skains Gabriella (hegedű) és **Peller Miklós** (orgona)

- Mathilde C. Marchesi (1821-1913): "Ave Maria"

The Invitation — A meghívó

Szent Imre Római Katolikus Egyházközség

Saint Emeric Roman Catholic Parish

Szent Imre Római Katolikus Egyházközség

Szeretettel meghívja tagjait és támogatóit
a száz éves jubileumi szentmisére;
2004, november 7.ikén, vasárnap délelőtt 10:00 órakor
a Szent Imre templomba
1860 West 22nd Street; Cleveland, Ohio.

Misét követően ebéd és ünnepi program
délután 1:30-tól 5:00 óráig
a LaCentre Champagne díszteremben,
25777 Detroit Rd; Westlake, Ohio.
Részvételi szándékát kérjük október 20.áig jelezni!

Saint Emeric Roman Catholic Parish

Requests the honor of your presence
As we celebrate our 100 year jubilee on
Sunday, November 7, 2004
at Saint Emeric Church
1860 West 22nd Street; Cleveland, Ohio.
Holy mass will commence at 10:00 a.m.

A celebratory luncheon and program will follow at
1:30 – 5:00 p.m. at LaCentre Champagne Ballroom
25777 Detroit Rd; Westlake, Ohio.
Kindly respond on or before October 20th.

Jubileumi Menü

Előétel: Sajtos Stangli & Töpörytűs Pogácsa
Mezeizöldség Saláta Zöldfűszeres Citromöntettel ≈ Friss Zsemle

Főfogás Választék:

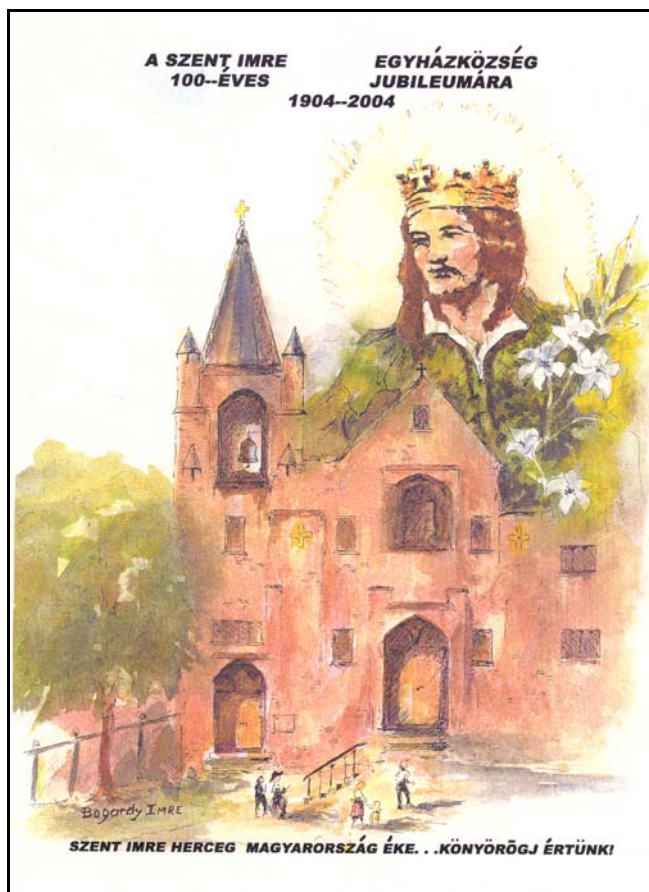
1. Sertés Érmek Háromféle Erdei Gombamártásban
Yukon Gold Burgonyapöré Sült Fokhagymával Ízesítve
  2. Serrano Sonkával & Gruyere Sajttal Töltött Csirkemell Pezsgőmártásban
Sült Ujburgonya Provence-i Fűszerekkel
  3. Sült Lazacszelet Salotta Citrommártással
Hármas Piláf Vad, Vörös Wehani & Jázmin Rizzsel
- Vajon Párolt Zöldségek Petrezselyemmel
Desszert: Aprósütemény ≈ Kávé & Tea

Luncheon Menu

Hors D'Oeuvres: Cheese Sticks & Crackling Scones
Mesculine Salad with Lemon Herb Vinaigrette ≈ Fresh Rolls & Butter

Entrée Choice:

1. Pork Medallions in a Wild Mushroom Trio Crème Fraiche Sauce
Yukon Gold Mashed Potatoes with Roasted Garlic
  2. Sautéed Chicken Breasts Stuffed with Serrano & Gruyere in Champagne Sauce
Roasted Red Skin Potatoes with Herbes de Provence
  3. Baked Salmon with Shallot Citrus Reduction
Pilaf of Wild Rice, Red Wehani & Jasmin Rice
- Julienne of Seasonal Vegetables with Parsley Butter
Dessert: Assorted Pastries ≈ Coffee & Tea

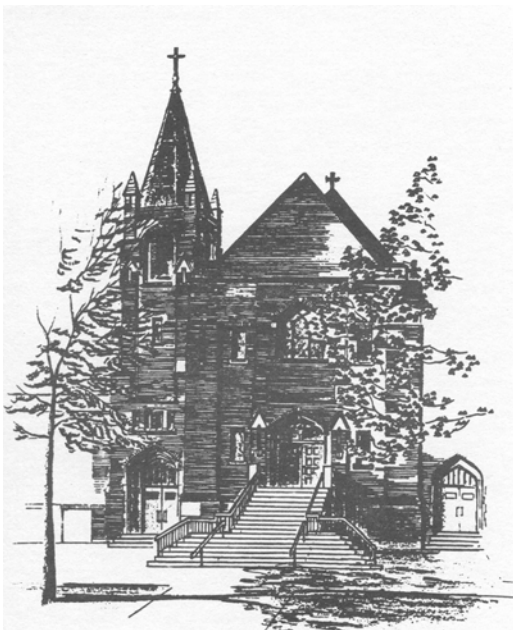

*Az ünnepi szentmise füzet
borítója, készítette
Bogárdy Imre*

*The Jubilee Mass Program
Cover, prepared by
Imre Bogardy*

FÉNYKÉP: BUZA GYÖRGY VERS: BOGÁRDY IMRE

CHAPTER 3.

HISTORY OF ST. EMERIC PARISH

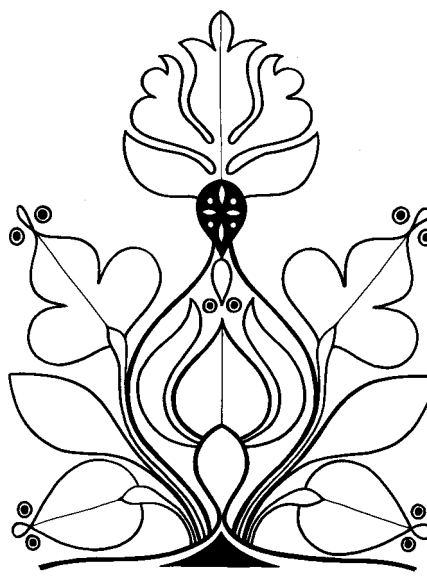
1904 - 2004

3. FEJEZET

A SZENT IMRE EGYHÁZKÖZSÉG TÖRTÉNETE

1904–2004

*A templom az a hely, ahol egy közösség felébreszti és megéli a legbennsőségesebben Krisztussal való kapcsolatát. Aival, aki ígéretet tett mennybemenetelekor, hogy velünk marad a világ végétéig:
" Én veletek vagyok mindennap, a világ végéig!" (Mt. 28,20)*

A SZENT IMRE EGYHÁZKÖZSÉG TÖRTÉNETE

Bevezető:

Mi is egy közösség? – mi az Egyházközség? Érde-
mes feltenni a kérdést Egyházközségünk 100-ik évfor-
dulója alakamával! A gondolat lényegét legjobban a
görög "KOINONIA", vagy a latin "COMMUNITAS"
tükrözi, mely jelzi, hogy a közösség "szabad emberek-
ből alakult egységes egész" (Kat. Lex: VII, 426.) mely
meghatározza tagjai létmódját anélkül, hogy elnyomná
egyéniségüket és szabadságukat. –

Az ember – belső ösztönösséggel – társas lény volta
alapján – vágyik a közösségre, a másik kapcsolatára.
Ezt szemlélhetjük a legszembetűnőbben a CSALÁD-
BAN, a családi közösségben; de kitágítva: a párti
tevékenységekben és csoportulásokban, melyeket
mind emberek hoztak létre .....Az ember úgy lesz ÉN-
né, hogyha megnyílik a TÉ felé, (Kat. Lex. uo.)
akivel MI-vé alakul.

Uyanakkor az is tény, hogy az ember igényli a
közösséget az istenséggel is (Bibl. Teol. Szótár 809
old.). Ezért a vallás úgy jelentkezik nála, mint az Is-
tennel való kapcsolat vágya. Ezt a vágyat legtökélete-
sebben – Jézus Krisztus - megváltás közvetítője és
beteljesítője tudja betölteni. – Ezért van, hogy minden
nép életében és minden korban fellelhető az un.
"KULTUSZ" , mely természete szerint az Atya, a Fiú,
és a Szentlélek tiszteletét jelenti, vagy a liturgia
szavával élve, helyesebben: az Atyának, Krisztus által
a Szentlélekben való imádása. (Lit. Lex. 135).

A templom az a hely – ebben az összefüggésben –
ahol egy közösség felébreszti és megéli a legbenső-
ségesebben Krisztussal való kapcsolatát. Avval, aki
ígéretet tett mennybemenetelekor, hogy velünk marad
a világ végzetéig: " Én veletek vagyok mindennap, a
világ végéig!" (Mt. 28,20) A templom – ez a szak-
ralis hely – adja meg mindannak az értékét, ami szent,
lelki vonatkozású és titokzatos. A látható és érzékel-
hető helyen tapasztalja meg a hívő keresztény azt, ami
képes egész lényünket, emberi mivoltunkat átfőrné,
SZENTTÉ érlelni a szenvedések és az élet kihívásai
közepette... Dávid királynak komoly a szándéka (2.
Sám. 7, 5), hogy templomot építsen, lakóhelyet a
szövetség ládája részére. Szűz Mária pedig " saját
testét " ajánlja Isten templomának. Igaz, mindkettőjük-
nek sajátos módon és úton kellett haladnia ahhoz,
hogy e nemes feladatra alkalmassá váljanak ...

a. Dávid királynak rá kellett döbennie, hogy
Isten "nem zárható be" kézzel épített templom-falák
közé.

b. A Szűzanyának rá kellett döbnie, hogy
mily magasztos hivatás Isten anyjának lennie. (Mária
ezt mondja el a MAGASZTALJA – MAGNIFICAT-
ban!) Szent Ferenc fogalmazott a legragyogóbban,
amikor azt mondja, hogy "Mária a Szentlélek jegyese",
a legfőnségesebb templom építője".

E pár bevezető sor segítsen Bennünket megérteni,
hogy miért jött létre - az Óhazától messze idegenben -
a Szent Imre egyházközség. A 100 esztendő története
pedig legyen egy élő hitvallás mindazok részéről, akik
küzdve bár, de erős akarattal – megalapították ezt a
közösséget és napjainkig gondját viselték-viselik ....

I. A kezdet: 1904-1915

A Szent Imre Egyházközséget főtisztelendő Böhm
Károly biztatására a katolikus magyar hívek Hirling
József irányítása mellett alapították 1904-ben, de a
szervező plébános hirtelen halála miatt megakadt a
többi szervezés munkája. Horstmann, akkori me-
gyés püspök, látva a hitűkhöz ragaszkodó magyarok
kietartását, Soltész Istvánt nevezte ki az egyházközség
lelkipásztorának. Lassan indult el a munka, mert mint
minden kezdeményezésnek, úgy a Magyar egyház-
község szervezésének is akadtak kerékkötői. Soltész
atya azonban lelkes kietartással dolgozott, és sikerült a
hívek hitét megerősíteni, a kétkedőket lecsendesíteni,
és 1905. január 22-ére elkészítették a templomot,
melyet maga a megyéspüspök áldott meg, Szent Imre
herceg égi pártfogásába ajánlva.

Ettől kezdve megindult a fáradhatatlan munka, és

nem sokkal később Soltész atya iskolát alapított a
gyermek lelki nevelésére. Az ifjancok száma hétről
hétre gyarapodott, és végre is eljutottak odáig, hogy a
plébánia kicsinek bizonyult az iskolás gyermekek
befogadására, úgyannyira, hogy a következő évben az
egyházközség kénytelen volt házat bérelni, azt
iskolává alakítani, hogy a gyermekek lelki nevelése a
rendes mederbe kerüljön. Az oktatásra két tanítót
alkalmaztak, kik a nyilvános iskolákban előírt tanrend
szerint tanították a magyar hívek folyton gyarapodó
gyermekeseregét.

A Szűz Mária Magyarok Nagyszónya Magyar
Római Katolikus Női Betegsegélyző Egylet 1905
január 22-én alakult, 1908-ban pedig a Szent József

Magyar Betegsegélyző Egyletet megszervezték.

Az egyházközségi élet teljes erővel megindult, de ezzel együtt az egyenetlenkedés is mindjobban kezdte felütni a fejét. Soltész plébános minden jóindulátú próbálkozása fiaskóval végződött az egyenetlenkedők romboló munkájával szemben, s látva a helyzet elmérgesedését, 1911 októberében beadta a lemondását, és így pásztor nélkül maradt a nyugat-clevelandi magyar egyházközség.

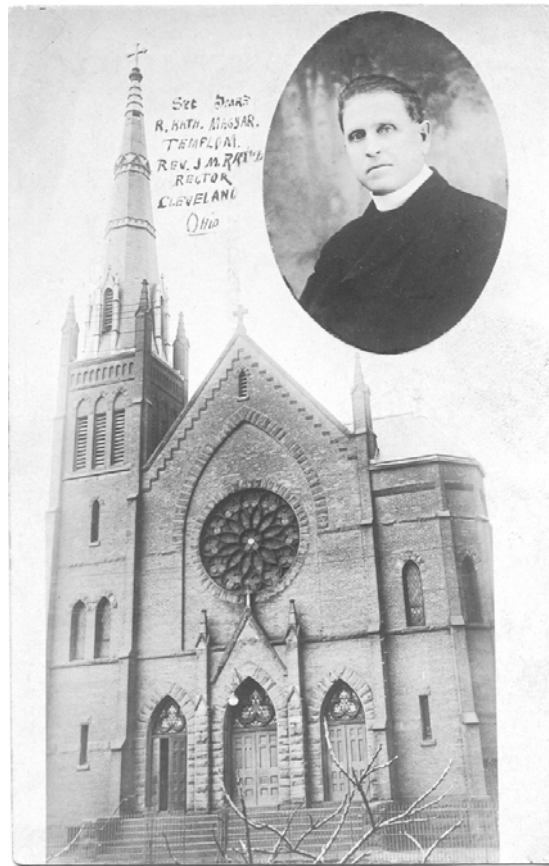
A megyés püspök azonban a szíven viselte a Szent Imre Egyházközség sorsát, és új plébánost nevezett ki, tőtisztelendő Szabó József személyében, aki az ellentétek miatt szétszaggatott egyházközséget a katolikus szellem elmélyítésével próbálta a rendes mederbe terelni. Hiába volt minden fáradsága, képtelen volt a felburjánzott ellentéteket áthidalni, és négyévi nehéz munkásság után, kedvét veszítve, 1912 október havában lemondott állásáról, és eltávozott az egyházközség éléről.

Újra lelki vezér nélkül maradt a nyugat-clevelandi magyarok temploma de a higgadtabb tagok kérésére újabb próbálkozást engedélyezett a püspök, és 1912 decemberében Péter Józsefet nevezte ki a Szent Imre Egyházközség élére. Péter atya erős bizalommal és meleg szeretettel látott munkához, és mintha vezetése alatt fellendült volna az egyházi élet. Többször felütötte fejét az egyenetlenség, melyet azonban mindig áthidalta a hitét és fajtáját szerető plébános, s újra a békés együttműködés lett úrrá a hívek között. Az 1913-ik évben már hárommal több egyesület működött az egyházközség körében, t.i. a Szent István Egylet, a Szent Imre Egylet női osztálya és a fiatal asszonyok Oltár Egylete.

Nagy csapás érte az egyházközséget, amikor 1915 februárjában leégett a templom, és a szentmisére összegyűlő híveket az üszkös romok fogadták. Ez a szomorú eset lesújtotta a híveket, de Péter Józsefet is annyira bántotta, hogy rövidesen lemondott a plébánosságról. Röviddel ezután, 1915 júniusában, Rátz János foglalta el a plébánosi hivatalt.

II. A második templom- 1915—1924

Rátz atya nagy buzgalommal fogott hozzá az egyházi élet rendbehozatalához. Lelkesítette a híveket, gyűjtést indított az új templom létesítésére, és a csapás által lesújtotta hívek téglá-és kőtemplomról álmodoztak. Ennek megvalósítására azonban nem került sor, mert a megyés püspök az időközben elnéptelenedett francia egyházközség templomát, iskolával és plébánialakkal együtt, a magyarságnak adta. (Az az a magyarság megvásárolta.) Hozzá is fogtak a hívek az alaposan megviselt templom és épületei rendbe hozásához. Ki anyagilag, ki pedig

munkájával járult hozzá a tatarozáshoz. Az egyházközség 1917-ik évben kiadott zárszámadása szerint: „A hitközség mecénása: Nagys. Kundtz Tivadar 5,000 dollárt adott.”

A sok munka és fáradtság megviselte Rátz atya egészségét, és, gyógyulást keresve, Magyarországra ment pihenni. Távollétében Tóth József ferences atya helyettesítette--addigi munkakörének megtartása mellett--és vezetése alatt rend honolt a magyar egyházközségben. Közben Rátz atya betegsége válságosra fordult, és 1923-ban örök álmra hunyta le szemét. Az így előállott helyzetben Tóth József képtelen volt továbbra is vállalni a helyettesítést, mire a megyés püspök Hartel Józsefet 1920-ban nevezte ki plébánosnak.

Az új plébános fáradhatatlan tevékenysége alatt úgy az egyházközségi élet, mint az iskola szépen fejlődött, úgyannyira, hogy a meglévő épületet nagyobbítani kellett. A munkálatok alatt, 1923 júliusban az iskola leégett. Újra nekiláttak a sok megpróbáltatáson keresztülment hívek, és hamarosan elkészült az új iskola. Nem sokkal azután, 1924-ben a vasúttársaság sajátította ki az ingatlant, alaposan próbára téve az egyházközség anyagi erejét. Hartel atya azonban nem csüggedt, hanem dolgozott, és fáradhatatlan munkája eredményeként, és a hívek bőkezű áldozatkészségével,

felépült az új templom és az iskola. A Kundtz gyárnak pedig az egyházközségtől alkalmazott munkásai a templomba a padokat beállították.

III. A harmadik templom: 1924-napjainkig

1924—1950, „mortgage” évetésig

Az iskolában eleinte Orsolya nővérek tanítottak, de létszámuk nem volt elegendő, és 1925-ben az Isteni Megváltó Leányainak tanító nővérei foglalták el helyüket. Az új nővérek áldozatos munkája 1925. január 5-én kezdődött el az egyházközségnél. Az iskola vezetését 1925 szeptemberében vették át. A legelsők Sabina, Ágnes, és Agilbertha nővérek voltak.

A gazdasági válság esztendei alatt kiemelkedett B. Tóth János nagylelkűsége. Mint a testi irgalmasságot gyakoroló Páli Szent Vince társulat elnöke, nem csak a válság ideje alatt, de azelőtt és azóta is rendkívül sokat áldozott a sajátjából is öreg magyar házaspárok, betegek, szegények segítésére. Keresztgyermekének száma százakra rúgott. A Társulat 1964-ben megszűnt, de a munkáját a Szent Név Társulat átvette.

A fejlődő Szent Imre Egyházközség tagsága bámulatos kitartással dolgozott Hartel atya lelki vezetése alatt. az egyházközség vagyont képezte, a templomon és iskolán kívül, még a plébánialak, a sekrestyészlak és a bérbe kiadott raktárnak használt épület. A válság esztendei azonban alaposan próbára tették anyagi helyzetüket: a 108,000 dolláros tőketartozás kamatos kamatja 35,000 dollárra ugrott. A gondok kezdtek felőrölni Hartel atya amúgy is megtámadott egészségét. Két segítséget is kapott: Ferencz György (1936) és Bartkó Alajos (1938) személyében, akik erejüket túlhaladó buzgalommal próbálták az egyházközség ügyeinek vezetését a gyengélkedő plébános válláról levenni. De a betegség már olyan stádiumban volt, hogy Hartel József 1942. október 17-én jobblétre szenderült.

Az egyházközség adminisztrációs ügyeit Bartkó Alajos intézte, mígnem 1943. január 18-án a megyés püspök Mundweil János nyugat-youngstowni plébánost nevezte ki a Szent Imre Egyházközség élére.

Mundweil atya első ténykedéseként, az adósság rendezését szorgalmazta, amit a püspökség segítségével el is intézett a banknál, ahol 75,000 dollár készpénzfizetésben egyeztek ki. Ez az összeg lefizetésére az egyházmegye 65,000 dollárt előlegezett, és az áldozatos hívek záros határidőn belül összehozták a hiányzó 10,000 dollárt. Eszerint az új plébánosnak több mint 60,000 dollárt sikerült megtakarítania. A múltó évek alatt aztán lassan-lassan törlesztetett az egyházközség népe, úgyhogy 1948-ban már csak 20,000 volt a tartozás. Szerencsésnek mondhatók az 1949-1950-es évek. A hívek

áldozatkészségével kifizették ezt az adósságot is.

Az adósság rendezése mellett Mundweil atya,

lelkipásztorkodása alatt, a szentélyt újjáalakította, a templomot belül festette. (W.A. Krusoe magyar festőművész munkája)

Ennyi fáradozás és áldozatkészség után, nem csoda, hogy kitörő örömmel ünnepelte az egyházközség népe az 1944. november 5-én tartott negyvenéves jubileumot, melyen Nagy-Cleveland magyarsága is kitett magáért. A negyvenedik évforduló ünneplése egybeesett a második világháború vérvizatarával, s az egyházközség--a 180 katonai szolgálatot teljesítő híve tiszteletére--a templom falában emléktáblát helyezett el. 1945-ben a Szent Imre és a Szent László egyletek egyesültek.

1950—1979, Gyémánt Jubileum

1953. június 8-án tornádó seprte át a vidéken, és megrongálta a templom tetőzetét. 1954-ben aranyjubileumát ünnepelte a Szent Imre Egyházközség. 1955 decemberben a Szűz Mária Egylet és a Szent Imre-Szent József egylet biztosítási ügyeikben egyesültek az Amerikai Magyar Katolikus Egylettel. Az utóbbi egylet 1975-ben csupán csak irodai ügyek kezelése vonalára került. Előbbi derék tevékeny elnökei voltak Chuhaj Ágoston, Molnár József, Zvonár József és Cheh József.

1956-ban a tragédiában végződő magyar forradalom

menekültjeit fogadták szeretettel, és segítették őket, amivel csak lehetett. Az egyházközség az újonnan jöttekben, és a második világháború után érkezettekben remélte látni a hitközség életének fellendítőit.

Az idő múlásával a templom állapota egyre romlott. 1959-ben a falak már annyira repedtek és gyengék voltak, hogy nem lehetett ott a szentmisére egybegyűlni, hanem a templom alagsorát kellett istentisztelet céljára is használni. Két évig tartott a

1961-A megerősített falak és épület szerkezet elkészült

templomi munkálkodás, hogy a falakat és tetőrendszert rendbe hozzák, megerősítsék. A környék is alaposan megváltozott. A hívek nagy része elköltözött, a város sok házat lebontatott, helyettük nagy parkolóhelyek, majd bérházak épültek az öregek és kevés jövedelmű családok számára. Az iskola egyre jobban elnéptelenedett.

1961-ben Mundweil atya--elsőnek az egyházmegyében--bevezette az értelmileg elmaradottak és fogyatékosak tanítását, foglalkoztatását. Az iskola üres termeiben a Szent József-nővérek segítségével indult meg ez a nemes munka, amely később Jubas Stanley és felesége, Rose bekapcsolódásával önálló intézmény lett, de az épületet továbbra is használták.

1962-ben az egyházközség elemi iskoláját megszüntették. Az Isteni Megváltó Leányai negyven éven keresztül oktatták az ifjúságot. Odaadó nevelésük eredményeképpen sokan most is hűségesen, gyakran nagy távolságról bejárva vesznek részt az egyházközség kulturális és vallásos megmozdulásaiban.

1964-ben Hoban püspök területinek rendezte az egyházközséget, kis területtel ugyan, és meghagyta, hogy továbbra magyar nemzetiségi egyházközség is

legyen.

1965-ben Mundweil atya a Szent Margit templom plébánosa lett, helyét a Szent Imre Egyházközségben, január 20-án, Kárpi Ferenc vette át. Az ő vezetése alatt alakult meg a heti hittanóra, és virágvasárnapon kiadta az első templomi értesítőt.

A Szent József-nővérek elköltöztek a plébániától, és az általuk vezetett speciális iskola is más helyen folytatódott. A plébániának használt házat a város megvette; lebontották, a telek parkolóhely lett, a nővérek lakását pedig plébániává alakították át. Novembertől--mint vendégkáplán--Vasko János segített az egyházközségi teendőknél. November 7-én a templom építésének negyvenéves fordulóját ünnepelték, ugyanakkor Böhm Károly atya missziós munkájának emlékére gyűléstermet és emléktáblát szenteltek. A nemzeti nyelvnek a liturgiában való teljes felhasználásával az angol nyelv lett általánosabb. A vasárnapi magyar szentmise azonban sok régi és új hívőt vonzott a templomba. Bár az akkori tagok száma egyre fogyott, a hívek száma mégis emelkedett, mert az új bevándorló magyarok közül sokan beiratkoztak.

1966-ban Kárpi Ferenc plébános pappá szentelésének huszonötödik évfordulóját ünnepelték meg az egyházközségben. Fejlődésnek tekinthető, hogy három autónak való garázst építettek, parkolóhely készült, és a plébániát is megújították.

1969 március 24-én a plébánia egyházi és világi vezetők központjává lett az ezeréves keresztény magyarság öt esztendőre tervezett ünnepeinek előkészítésére. A megünneplésről a középkeleti államok magyar papjai határozta a Szent Imre plébánián tartott értekezleten. Ennek megvalósításának céljért a plébános felkérte Skerlán Gyulát, Németh Imrét, Sirchich Lászlót, Dorkó Sándort és Németh Bélát, hogy indítsák el az ünneplés megszervezését. Továbbá megkérte Wegling István karnagyot, Német Imre karvezetőt és Németh Imréné orgonistát az egyházmegye magyar templomok énekkarainak megszervezésére. Így hat egyházközség énekkara egyesült és városról városra utaztak a kórustagok énekek gyakorlására.

Novemberben fényes egyházi és világi ünneplésben részesült a hetvenötödik évét betöltő Katolikus Magyarok Vasárnapja heti lap.

1970 nagy eseménye a Szent Név Társulat aranyjubileuma volt. Egy másik, Kisberk Imre székesfehérvári megyéspüspök vendége volt a plébániának.

Pintér Vilma vezetése alatt a hívek segítették a menekültek táborában élő magyarokat, Rómában és Ausztriában. Ismételten 1970-ben, mikor a Szamos folyó körülötte területen nagy árvíz pusztított 85 csomagot és egyéb anyagi segítséget küldtek Magyarországra.

1972. augusztus 20-án, Szent István ünnepén, a székesegyházban öt másik egyházközséggel karöltve, Szent Imre hívei körmenetben vonultak fel, és vettek részt a millenniumát ünneplő keresztény magyarsáért mondott hálaadó szentmisén.

1973-ban Tóth Erzsébet és a „Southwest Fatima Family” jóvoltából a fatimai könnyező Szűzanya szobra volt a templomban.

A munkások befejezték a templom belső javítását, az új padok beállítását, a szabadon álló oltárt, a festést, díszítést és sok más felújítási munkát. Április 28-án a hívek, vendégek és papok hálaadó szentmisével és díszvacsorával ünnepelték egyházközségünk fennállásának 70. évfordulóját. A vacsora előtt a Kultúregyesület bemutatta a Millenniumi emlékkép táblát.

Mindszenty József bíboros hercegprímás clevelandi látogatásának szervezése a Böhm teremben tartott értekezleten indult el. Itt alakult meg a Cleveland városi és egyházmegyei rendezőbizottság melyben egyházközségünk tizenhat híve vállalt vezetői munkát. Az egyházközség rendezvényeinek megszervezésére tizenegy bizottság alakult mindegyik egy vagy két vezető taggal. 1974 május 27-én templomunkat és udvarát, mint egy búcsújáráhelyet, megtöltötték a hívek. Harangszó után hercegprímás urat díszbevonulással kísérték a templomhoz. Bíboros atyánk, a nagy tömegre való tekintettel, szentbeszédét a templom főbejáratánál mondta el. Szentbeszédében többek közt a következőket mondta:

„Hát kérdezzük meg, hogy mi, Szent Imre népe, hogyan állunk, hányadán vagyunk itt, távol az ő magyar földtől? Áttekintettem történeteket itt, ezen a helyen, és abból látom, hogy ma még szép számmal vannak itt magyarok a XIX. század ide-települőinek a leszármazottaként. És folyik a lelkipásztorkodás, viszi a ti lelkipásztorotok az itteni hitéletet.”

Szentmise után a Böhm terem fogadóteremként szolgált. Órákig jöttek a város és vidéke minden

Dávid Gyula, a clevelandi MHBK fősoport vezetője kéri a zászlajuk megszentelését.

részeről az Egyesületek és társulatok csoportjai, hogy a bíboros atyával találkozassanak és szeretetüket kifejezzék. Másnap a bíboros atya ismét szentmisét mondott és fogadta a híveket.

Nagy veszteség érte a magyarságot 1975 május hatodikán Mindszenty József bíboros, Magyarország hercegprímása halálával. Hickey Jakab püspök atya a hír vétele után azonnal

meghívta az egyházmegye híveit a Hercegprímás lelkiüdvéért bemutatott gyászmisére. Május 11-én a Szent Imre egyházközség hívei nagyszámban vettek részt a gyászmisén, amelyen Kárpfi Ferenc plébános mondta a magyar szentbeszédet és a Mindszenty Kamarakórus énekelt.

1975. június 27-én érkezett meg egyházközségünk által vállalt vietnámi menekült család. Pekló Mária, ingyen, bútorozott lakást adott számukra. Megérkezésük alkalmával átvették a háztartáshoz szükséges sok mindent, amit a hívek oly nagy szeretettel nekik ajándékoztak. Azonfelül három hónapig járultak hozzá megélhetésükhöz.

Az 1975-ik évben Ft. Kárpfi Ferenc kiadta az "Istent Imádjuk" ima és énekes könyvet. A Fatima Család május 18-án szentmise keretében díszes nagy lobogót szenteltetett ünnepi mise előtt. A Szűz Mária Egylet augusztus 17-én ünnepelte fennállásának 70. évfordulóját. Ft. Nyeste János helyettesítette plébánosunkat, szeptember 30-tól november 1-ig, aki kórházi tartózkodása és műtét miatt nem folytathatta szolgálatát.

Nagy öröm volt egyházközségünk számára, hogy 1976 márc. 28-án püspök atyánk meglátogatta egyházközségünket és a 10 órás szentmisén bérmált. Április 21-én plébánosunk újra megbetegedett. Betegsége ideje alatt Ft. Nyeste János helyettesítette. Július 4-én, az Egyesült Államok alapításának kétszáz éves évfordulóján, harangszóval és ünnepi szentmisével adtuk hálát a Gondviselőnek. Augusztus 6-án Ft. Nyeste János magyar zarándoklatot vezetett Philadelphiába és Doylestownba a 41. Eucharisztikus vilákkongresszusra. A Kongresszus ünnepélyes zárása után Lékai László bíboros, Magyarország primása amerikai körútra indult. Augusztus 12-én este megyéspüspökünk és a magyar papok kíséretében vonult be templomunkba, ahol ünnepi szentmisét mondott. A szentélyben megható szavakkal a plébános kezébe Szent Imre ereklyét adott

A Magyar Harcosok Bajtársi Közössége - - -

Falk Viktor, északamerikai fősoportvezető.

megajándékozván az egyházközséget. A szentmise után egyházközségünk népe szeretettel teli ünnepi fogadást adott a Bíboros Úr tiszteletére. Szeptember hónapban, amikor plébánosunk újra átvette az egyházközség vezetését, a püspök úr Ft. Nyeste Jánost a Szent Imre plébánia káplánjává nevezte ki

Nagy áldás érte egyházközségünket, mikor 1977. június 19-én püspök atyánk állandó diakonusokat szentelt. A felszenteltek között volt Balássy Géza egyházközségünk tagja. Egy héttel később hálaadó misében adtunk hálát a Balássy Géza és egyházközségünk számára kiáradt kegyelemért. Ezen a szentmisén szerepünk először szolgált mint szerep és ő mondta a szentbeszédet. Az újonnan szentelt tiszteletére rendezett díszvacsoza főszónoka Főtisztelendő Szabó János pápai prelátus volt, a South Bend-i Magyarok Nagyasszonya egyházközség plébánosa. Gerencsér Mária négy szerpapi stólat ajándékozott, és köszöntő szavakkal átadta ezeket. Röviddel ezek után július 1-étől kezdődöm Tiszt. Balássy Gézát egyházközségünk szerpapijává és június 29-ével kezdődően Tiszt. Örley Richardot egyházközségünk káplánjává nevezte ki. Tiszt. Nyeste Jánost egyházközségünk kápláni munkájából a Szent Erzsébet egyházközség plébánosává nevezte ki a püspök úr augusztus 1.-i kezdettel. A püspök úr Pintér Lászlót kinevezte arra, hogy a Szent Imre egyházközségnél az áldoztatással segítő szolgálatot tegyen. November 22-én a plébános a 10 órai szentmisén erre a szolgálatra ünnepélyesen felhatalmazta. A Magyar Papok Társulata tagjai május 11-én értekezletet tartottak a Szent Imre plébánián. Ez alkalommal a papok és a hívők együtt ünnepelték Tiszt. Kótai Zoltán dr. és Tiszt. Bartkó Alajos pappá szentelésének 40. évfordulóját. A déli 12 óraker kezdődő szentmisén Ft. Fűzér Julián ferences atya mondta a szentbeszédet. Tisztelendő Kótai Zoltán 1966 óta gyakran segítette a Szent Imre egyházközséget sokirányú szolgálatával.

Kossányi Miklós és Mária lehetőséget adtak a Szent Imre templomban végzett vasárnapi magyar misék rádióval való közvetítésére. 1978 karácsony éjjeli miséjével indult meg az NBN Észak Ohio Magyar Hangja néven a leadás és folytatódott hetenként. Ennek ügyeiben Rosta Lajos Ph.D. képviseli az egyházközséget

A Szent Imre Kultúregyesület értékes ereklyetartóval ajándékozta meg az egyházközséget. Ez augusztus 19-én a Szent István napi misén került megszentelésre és közszemlére.

1979—1994, a 90. éves jubileumig

Az egyházközség életében nagy eseménynek számított az egyházközség „gyémánt jubileuma.” Kárpi atya szóvá is teszi üzenetében: „Ha azok mind élnének, akik annyit áldoztak azért, hogy ezek az intézmények és épületek megalakuljanak!”...de róluk már csak megemlékezni tudunk....

A 75-ik évforduló után az egyházközség egy szívvel-lélekkel folytatta közösségi munkáját Fr. Kárpi Ferenc atya vezetésével. Mellette szolgált ebben az időben T. Örley Richard káplán és T. Balássy Géza diakónus.-

Ebből az időből kimagasló esemény az Oltáregylet „arany jubileuma” 1982-ben, melyet a tagság május 16-án ünnepelt ünnepi szentmise keretében.

Kárpi Ferenc plébános tovább fáradozott a templom szépítésén és díszítésén. Négy új képet festetett a szentély díszesebbé tételére: Szent István, Szent László, Szent Gellért és Boldog Gizella képeit. A képeket a Szűz Mária Egylet adományozta és koncert keretében 1982 június 20-án áldotta meg Kárpi atya. Ugyancsak ezen ünnepi alkalommal áldotta meg az Oltáregylet új, jubileumi lobogóját!

Kárpi atya mindvégig az egyházközség bölcs irányítója maradt és külön gondot fordított arra, hogy egyházközségünkben úgy az új emigránsok, mint a már itt-születettek egyaránt otthonra találjanak. Célja, hogy ezzel biztosítsa egyházközségünk zavarmentes jövőjét.

Ugyancsak nagy szeretettel látogatta a szomszédos bérházban lakó idősebb testvéreket. Minden hónap első péntekén külön szentmisét végzett a bérházban lakók részére. Természetesen a lelkipásztori munkák végzésében mindvégig segítségére volt T. Örley Richard segédlelkész és T. Balássy Géza diakónus. Együtt megszervezték az ifjúsági Csoportot, majd Riki Atya látta el ötletes programokkal.

Kárpi atya gyengülő egészségére hivatkozva 1983 július 1-vel nyugalomba vonult. Örökségül T. Örley Richard atyának egy élő közösséget hagyományozott.

T. Örley Richardot, „Ricky Atyát,” 1983 július 24-én ünnepi szentmise keretében, egyházmegyénk akkori segédpüspöke, James P. Lyke, OFM, püspök atya iktatta be plébánosi funkciójába. Kárpi atya nyugalomba vonulásakor azt mondotta: „Most következik a Szent Imre Egyházközség aranykora!” Egy fiatal plébános, az egyházmegye akkor legfiatalabb plébánosa, lépett az egyházközség élére. Az új nemzedékeket fiatalos vonzóerővel vezette be az egyházközség életébe. Ennek kapcsán alakult meg a „Fiatal Házások” csoportja. Az idősebbek részére megalapította a „kézimunka kört,” hogy egybefogja mindazokat, akik tevékenységük és szórakozásuk

formájául a „kézimunkát” választották. Természetesen munkájukkal egyben az egyházközségnek komoly anyagi támogatást nyújtottak.

A Szent Imre Kulturegylet lendületes munkáját folytatva 1984, 1985, 1986 januárjában karácsonyi „hangversenyt” rendezett. A hangversenyeken Kiss János zeneszerzőm Boday Lajos vendégorgonista, a Mindszenty Kamarakórus, Peller Miklós, templomunk orgonistája, valamint a cserkészek betlehemező csoportja és még sokan mások szerepeltek.

A Fialat Házások Csoportja évente virágültetéssel segített templomunk környékének szépítésén. Ugyancsak nagy segítséget nyújtottak a „legifjabbak” lelki nevelésében: előadásokat szervezve számukra. Nem véletlen tette szúvá egy alkalommal James P. Lyke segédpüspök atya egyik egyháztanácsí gyűlésünkön:

„Szerencsés egyházközség a tiétek, mert kevés a válás köztetek. Ezt pedig úgy tarthatjátok továbbra is, hogyha a fiatal házásoknak jó példát mutattok és mindenben támogatjátok őket!”

Az egyházközség „Fatima Családja” különös gonddal folytatta a közösség lelkiélete erősítését az első-szombati ájtatosság által. Ugyancsak a Fatima Család szervezésében évente megtartottuk és megtartjuk május hónapban a „májusi Mária-koronázást.”

Az új egyházi törvénykönyv és a II-ik Vatikáni zsinat szándéka szerint, közösségünkben is megalakult „az egyházközségi Tanács.” A Tanács elsődleges célja, hogy az egyházközségben támogassa és előmozdítsa a lelkiélet fejlődését, valamint a szükséges karbantartási munkákban tanáccsal segítse a plébános munkáját.

A sürgős munkálatok elvégzésére, melyek nem igényeltek különösebb szaktudást, megalakult az ún. „keddi klub,” melynek tagjai az egyházközség önkénteseiből alakult és az volt a feladata, hogy a templom mindennapos apró munkáit elvégezze. Nekik köszönhető, hogy a templom épület már nagyon is szükségessé vált javításait anyagi megterhelés nélkül sikerült megoldanunk. A hívek nagylelkű adományából sikerült felújítanunk a templom körüli iskola ablakait.

Ricky atya kezdeményezésére 1985. június 9-én első ízben megtartottuk az „Úrnap körmenetet,” az Oltári szentséget ünnepélyes körmenetben végig vittük az utcán. Az első alkalommal úrnap körmenetünk ünnepi szónoka és a körmenet vezetője, Nagy Anzelm, cisztercita apát volt. Az ünnepi szentmise és körmenet nagy élmény volt mindannyiuk számára, hiszen a „külvilág előtt” vallhattuk meg hitünket. Ugyancsak a II-ik Vatikáni zsinat szándéka szerint testvéri kapcsolatot kezdeményeztünk a „magyar Kálvinista”

egyházakkal. Kálvinista részről különös érdeklődést mutatott az ekuménia iránt Endrei Ferenc. Így sikerült közös imaórát tartanunk egy ökumenikus ima-óra keretében.

Nagy örömünkre szolgált, hogy a Szentatya Irányi László piarista atyát kinevezte a Magyarországon kívül élő „magyar katolikusok” püspökévé. Az egyházközség lelki gondozása érdekében és Irányi László püspök atya közbenjárására, 1985 októberében közénk érkezett Siklodi Sándor atya.

Sándor atya Erdélyből jött közénk és kápláni beosztásban kezdte el működését közösségünkben. Nagy örömmel fogadtuk „Sándor atya” tisztá, magyaros kifejezéseit, melyeket az erdélyi fenyesekből hozott hozzánk.

Ugyancsak ebben az évben, 1985. november 10-én, Irányi László püspök atya, a magyarnyelvű szentmise

keretében megbérmálta egyházközségünk hét tagját.

Időközben, 1986. szeptemberétől 1987. július 1.-ig, Anthony Pilla, a clevelandi egyházmegye püspöke T. Balássy Géza Diakónust az Akron-i Jézus Szent Szíve egyházközség ideiglenes adminisztrátorává nevezte ki, így ő az első diakónus az egyházmegyében, akit püspöke egy egyházközség vezetésével bíz meg.

Egyházközségünk nagy szeretettel nyitotta ki templomunk ajtaját és nyújtotta kezét a „német nyelvű” testvéreink felé, hogy számukra is élővé tegye a II-ik Vatikáni zsinat kezdeményezését, azaz, hogy anyanyelvükön hallhassák Isten ígését. Sándor atya rendszeresítette a „karácsonyi és húsvéti” német nyelvű szentmisét a német anyanyelvűek részére. (Ma ezt a feladatot a Saint Stephen templom tölti be.)

1987. szeptember 24.-én, Fatima püspöke, Albert Coma do Amural püspök atya volt vendégünk. A Szűzanya fatimai üzenetére és szerető segítségére hívta fel mindannyiunk figyelmét. Hangsúlyozta, hogy a szeretet és áldozat-vállalásra van szüksége az emberiségnek, hogy a Szent Fia elleni vétkek okozta csapásokat elkerülhessük.

Nagy örömmel fogadtuk Kada Lajos érsek atyát, aki jelenleg a Vatikán akkreditált nunciusa Németországban. Templomunkban 1987. november 11.-én ünnepi szentmisét celebrált.

T. Örley Richard atya – sajnálatunkra – 1988. június 12.-én – egészségi állapotára hivatkozva – lemondott plébánosi beosztásáról. Ünnepélyes búcsúztatását június 16.-án tartottuk.

Utódjául – adminisztrátori minőségben – Anthony Pilla püspök atya T. Siklódi Sándort nevezte ki. T. Siklódi Sándor atya fiatalos energiával látott neki lelkipásztori munkájának. Sok irányú munkája miatt kérte a püspök atyát, hogy egyházközségünk területi részét adja át más plébániának. Sándor atya fontosnak tartotta, hogy Egyházunk szép énekeit minél jobban megismerjük, maga is Erdélyből hozott „templomi énekekkel” gyarapította templomi énekgyűjteményünket. Egy időben a Mindszenty énekkart is vezette.

A Szent Imre Kultúr-egylet 1989. április 16.-án, a nagybójtai lelki gyakorlatok keretében, egyházzenei koncertet rendezett, amelyen T. Somos József atya, lelki gyakorlatunk vezetője és egyben orgona-művész, Bach műveket szólaltatott meg és orgonistánk, Peller Miklós, Liszt Ferenc VIA CRUCIS szerzeményéből adott elő részleteket, a Mindszenty Kórus pedig nagybójtai ének-csokorral lepett meg.

Sándor atya fő gondjának tekintette a templom-épületek felújítását. A templom, valamint az osztályterem padlóját felújítottuk, (Leszkó Pál önkéntes vezetése által), a dísztermet pedig modernebbé alakítottuk át Gáspár István tervei és vezetése mellett. Új tető-borítékot tettünk az iskola-terem fölé, és a bejáratokat új burkolattal láttuk el. Ugyancsak felújítottuk a gondnoki lakást teljes egészében. A templom oldalsó ajtait kicseréltük. A konyhát teljes egészében átépítettük az egészségügyi és biztonsági előírásoknak megfelelően. A templom és plébánia közötti behajtót új beton-burkolattal láttuk el. Az északi oldalbejáratot teljesen átépítettük. Felújított templomunk szépségét „napjainkig” mindenki megcsodálja, aki felénk jár valamilyen okból. E helyen illesse köszönet Mindazokat, akik anyagi támogatással és önkéntes munkájukkal segítségére voltak sok-sok munkánkban.

Irányi László püspök atya váratlan halála után a Szentatya Dr. Miklósházy Attila jezsuita atyát nevezte ki a „külföldön élő magyarok” püspökévé. Szentelése 1989. november 5.-én volt Torontóban. Egyházközségünk az első között volt, akiket az újonnan kinevezett és felszentelt püspök meglátogatott 1989. november 26.-án.

Egyházközségünk 1990.-ben a Tricskó Családdal – akik mindvégig hűségben szolgálták közösségünket – együtt ünnepelte leányuk, Joanne nővér ezüst

jubileumát.

Ugyancsak ebben az évben – a kommunista diktatúrák bukása idején – egyházközségünk nagyszabású gyűjtést tartott az erdélyi testvéreink javára és 15,000 dollár adományt juttattunk el a nélkülöző testvéreinknek, Erdélybe.

Az első-pénteki ima-áhitatot és szentmisét 1990. januárjában vezettük be. Kezdetben mindenki nagy lelkesedéssel fogadta az első-pénteki áhitatot és hitoktatást, később ű a körülményekre való tekintettel – meg kellett szakítanunk. (Sokan félelmükről beszéltek az akkori környezet miatt!)

Egyházközségünk ezen időszakának legkiemelőbb eseménye T. Kárpi Ferenc atya „aranymiséje” volt. 1991. májusában zsúfolásig megtelt a templom mindazokkal, akik Kárpi atyát személyesen ismerték és szerették, valamint azokkal, akiket személy szerint megérintett Kárpi atya egyénisége és papi karaktere. (Megjegyzés: Kárpi atya szinte aggódva várta, hogy megéri ezt a számára oly fontos dátumot. Sokszor említette: reméli, hogy a mindenható Isten lesz olyan irgalmas, hogy megünnepelheti ezt a csodálatos évfordulót! Isten kegyelme ezt megadta Neki! Legyen hála érte szerető Atyánknak!)

1991. őszén egyházközségünk – az egyházmegye beleegyezésével – 20 éves szerződést kötött a régi „hűtő-ház” és raktár-helyiség épületére, melyből a Cserkészek szorgalmas munkája egy csodálatos épületet varázsolt. Ma is ebben az épületben tartja a Cserkészet „heti” találkozóit, a regősök heti gyakorlásra használják, valamint a magyar iskola is részben ebben az épületben tartja hétfő-esti iskola-programját. Persze az épület más célt is szolgál a CSBK irányítása alatt! A cserkészház és templomunk mellék-épületei sok-irányú célt szolgálnak magyarságunk javára. Reméljük, hogy a „befektetésnek” meg lesz a lelkekben is az eredménye és minél több magyart vonzunk templomunk köré, akik majd a „magyar örökséget” tovább viszik ebből a lelki és szellemi központból.

Egyházközségünk – Sándor atya javaslatára és beleegyezésével – az OPUS DEI lelki mozgalomnak szintén helyet biztosított és biztosít. Az Opus Dei mozgalom tagjai – férfiak és nők – hetente találkoznak templomunkban szentgyónás-végzés és lelki-tanácsadás céljából. Lelki vezetők ilyen alkalmakkor a plébánián töltik az éjszakát és gyakorta örvendenek a magyaros vendég-látásnak.

A Szent Imre énekkar a Mindszenty kórusal egyetemben, liturgiánkat vasárnapról-vasárnapra ünnepélyesebbé teszi. Különösen ünnepi alkalmakkor (karácsony, húsvét, búcsú, Úrnapja stb.) külön számokkal is meglepnek bennünket! Karácsonykor az éjfél mise előtt a Mindszenty kórus fél óras karácsonyi koncertje külön kincs emigráció

életünkben. Nem szabad felednünk, hogy „aki szépen énekel, kétszer imádkozik.”

1994 – 2004 – napjaink eseményei.

Amikor 1994. novemberében megünnepeltük „egyházközségünk” 90.-ik évfordulóját, ez alkalomra összeállított könyv utószavában a következő gondolatokat foglaltuk bele: *„Egy egyházközség képe tárult elénk. Ez a kép egy egyházközség képe, mely kivette a részét a megpróbáltatások tömkelegéből, főleg a váltózások megpróbáltatásaiból. Azonban Isten gondviselő kezének, egyházközségi elődeinek bölcsességének, bátorságának, hitének, áldozatának és odaadásának, és ugyanakkor tagságunk sorai felújításának a tanúbizonyása az, HOGY MÉG MA IS ÉLÜNK, MA IS VAGYUNK, a Szent Imre templomban, és még ma is, távol a szülőhazánktól, ANYANYELVÜNKÖN HALLJUK ISTEN IGÉJÉT, és anyanyelvünkön fohászunk, és magyar énekszóval dicsérik Istent és Szent Fiát, méltóan Szent István örökségéhez és hűen névadó fiához, Szent Imréhez. Büszkék vagyunk, hogy ennek az elkötelezett Egyházközségnek vagyunk a tagjai és reménnyel nézünk 100.-ik évfordulónk felé!”* Hadd legyen a soron következő néhány gondolat beszédes bizonyítéka „élni-akarásunknak” és elkötelezettségünknek Szent Imre védőszentünk oltalma alatt.

Egyházközségünk 90.-ik évfordulóját 1994. november 13.-án ünnepélyes keretek között ünnepeltük. Ünnepi vendégeink között volt, jubileumunk celebránsa: Right Rev. Roger Gries apát

Úr, valamint N.és Ft. Miklósházy Attila, a határokon kívül élő katolikus magyarok püspöke, aki egyben magyar-nyelvű ünnepi szónokunk is volt, valamint néhány paptestvér, akik az apát Úrral és a püspök atyával concelebráltak.

1996. március 8 –10 között Erdély érseke, Dr. Jakubinyi György érsek atya volt vendégünk, aki meglátogatta a magyar közösségeket és ünnepi szentmise keretében szólt hozzánk. Az érsek atya látogatása alkalmából a bérmálás szentségében részesítette ifjainkat.

Ugyancsak 1996. április 21.-én megünnepeltük T. Siklódi Sándor atya pappá-szentelésének 25.-ik évfordulóját. Erre az alkalomra – mintegy meglepetésként érkezett Magyarországról az ünnepségre – T. Szekeres János atya, Sándor atya egyik legkedvesebb barátja, hogy együtt ünnepeljen közösségünkkel és Sándor atyával. Ugyancsak 1996. július 14.-én vendégünk volt Ft. Bosák Nándor – Nyíregyház-Debrecen püspöke, aki ünnepi szentmisét celebrált közösségünkben és szólt hozzánk – hozva az Anyaország üzenetét.

Szentatyánk 1996. novemberében ünnepelte pappá-szentelésének 50.-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból közösségünk „egy lelki-csokrot készített” és azt küldte ajándékba az ünneplő Szentatyának, ezzel is jelezve őszinte ragaszkodását és elkötelezettségét és hűséget. Még az esztendő kiemelkedő eseményeihez tartozik: 1996. november 19.-én közösségünk részt vett a „Mindszenty szobor” újra-dedikálására. A Mindszenty Plaza újra-rendezése kapcsán a Mindszenty szobor új helyre került és a magyarság a város vezetőségével együtt ünnepélyes keretben újra dedikálta a Mindszenty szobrot és teret.

1997.-es esztendő legkiemelkedőbb eseménye volt, hogy „orgonánkat” felújítottuk! Már nagyon esedékes volt ez a munkálat és T. Kárpi atya örökségéből sikerült ezt a tervünket megvalósítanunk. E helyen mondok külön köszönetet T. Kárpi Ferenc atyának, hogy örökségével közösségünkre is gondolt és így felújíthattuk templomunk orgonáját.

Nagy öröm volt számunkra – magyarok számára – amikor Szentatyánk bejelentette, hogy Apor Vilmos, Győri püspököt 1997. november 9.-én boldoggá avatja. A magyar diaszpóra nevében Fr. Kiss Barnabás atya és Fr. Ligeti Angelus atya zarándoklatot szervezett és vezetett Rómába. Akik részt vettek Apor Vilmos boldoggá avatásán, nagyon boldogan számoltak be élményeikről és az „örök-város” sok-sok szépségéről.

1999. novemberében – búcsú ünnepünk vendége volt – N. és Ft. Tamás József segédpüspök atya, aki lelkipásztori látogatásra jött Erdélyből a szörvány-magyarság közé! Búcsúnk alkalmából szólt hozzánk és a bérmálás szentségében részesítette azokat az

ifjakat, akik ez alkalomból a szentség föl vételét kérték.

2000.-ik esztendő különös jelentőséggel rendelkezik, hiszen ez vezet be mindannyiunkat az „új ezred-évbe.” Legyünk hálásak - szólta a lelkipásztori felhívás – az eltelt esztendőkért és kérjük a „gondviselő Atyát” viselje gondunkat a következő ezred-évben is. A második évezred fordulóján, 2000. október 29.-én, a magyar évezred alkalmából

vendégünk volt Paskai László, Magyarország bíboros-érseke, aki nemcsak meglátogatott bennünket, de a bérmálás szentségében is részesítette azokat, akik a szentség föl vételét kérték ebből az alkalomból.

2003. március 23.-án Szentatyánk boldoggá avatta Dr. Batthány Strattman Lászlót, aki a szegények orvosa volt Magyarországon. Egyházközségünk delegáció keretében képviseltette magát a boldoggá-avatási ünnepségen Rómában.

Ugyancsak 2003.-as esztendő kiemelkedő eseménye volt: T. Kiss Barnabás atya pappászentelésének 25.-ik évfordulója. Templomunkat egy delegáció képviselte a jeles ünnepség alkalmából. Nagyon felemelő ünnepségen vettünk részt, amikor Barnabás atya 25.-ik évi papi jubileumát ünnepeltük.

A jubileumi év.

Már 2003. júliusában meghirdettük templomunk 100-ik jubileumi évét. Az akkori értesítőben a következőket olvashattuk: “Már azt is nagy eseménynek tekinthetjük, hogy az 1904-ben létesült “Szent Imre Egyházközség” megéri létének és működésének 100-ik évfordulóját.....Értékeljük “magyar templomainkat,” ameddig azokban felhangzik a magyar ima Isten dicsősítésére!”

Jubileum-kezdő ünnepünket 2003. november 9-én tartottuk. Szentmisénk ünnepi celebránsa és ünnepi

szónoka Nagym. és Ft. Roger Gries OSB püspök atya volt, aki beszédében hangsúlyozta a 100 év sok-sok áldását és ugyanakkor arra kért mindannyiunkat, hogy maradjunk hűségesek gyökereinkhez!

Ünnepi évünk alkalmából – 2004. március 5-én este 7:30-kor - az ún. „Bartók Quartet“ vendégszerepelt templomunkban. Hadd jegyzem meg: szinte visszavarázsoltuk a múltat, hiszen a villany-szolgáltatás csődöt vallott, így „gyertya-fénynél“ élveztük a szép klasszikus zenét, melyet az együttes varázsolt elénk!

A jubileumi év „hagyományos lelkigyakorlatát“ szintén a jubileumi esztendő jegyében tartottuk, amit T. Kiss Barnabás atya vezetett! Szinte beleizleltünk

a „jubileumi“ esztendőbe Isten ígéje révén, valamint a személyes találkozók kapcsán és a lelki megbeszélések révén! Istennek legyen hála a juttatott kegyelmekért!

2004. április 18.-án du.4-kor, jubileumi évünk alkalmából „templomi koncertet” szerveztünk, amin részt vett orgonistánk, Peller Miklós, Boday Lajos orgonista, Búza Ildikó orgonista, Skains Gabriella hegedűn, valamint Detroitból a Szent Kereszt templom orgonistája és szóló-énekese.

Terveink között szerepelt és meg is valósítottuk: Mindenki velünk találkozni, akiket valamilyen kapcsolat fűzött vagy fűz közösségünkhöz. Ezért szerveztünk külön találkozót mindazok részére, akiket templomunkban kereszteltek, első szent-áldozáshoz járultak, vagy itt tettek hűség-esküt a házasság szentségében....valamennyi Isten áldása számunkra és hisszük, hogy ez az áldás továbbra is kiárad!

Jubileumi évünk fő ünnepére 2004. november 7-én kerül sor. Ünnepi vendégeink lesznek: Most. Rev. Roger Gries püspök atya és Dr. Miklósházy Attila püspök atya. Velük együtt szeretnénk méltó köszönetet mondani mennyei Atyánknak a „kapott” áldásokért és egyben kérni, hogy legyen segítőnk az elkövetkező esztendőnkben!

FT. RÁTZ JANOS PLÉBANOSNAK A HIVEKHEZ IRT KÉT LEVELE

A CLEVELANDI O. SZENT IMRE RÓM. KATH. HITKÖZSÉG 1916. ÉVI ZÁRSZÁMADÁSA.

TISZTELT HITKÖZSÉGI TAGOK!

Isten segítségével elérkezvén az 1916. év határkövéhez, ves-sünk egy pillantást vissza a Clevelandi West Sidei Róm. Kath. Szt. Imre Magyar Hitközség egy igen nevezetes epochát képző multjára:

Ezen hitközség 1904. évben alakult, rendszeres állandó plé-bánosa löttem 3 volt, mindegyik iparkodott karöltve a néppel a Hitközség ügyét elő mozdtítani, de nem mindig sikerülhetett, a nagyvárosias szellem, belviszályok és a gyakori papváltozás miatt.

Végre 1916. év február hóban az isteni gondviselés intézke-dése folytán a nép feloesudott maradiságából, ugyanis elégvén a templom, lázas buzgósággal fogott a pénz gyűjtéséhez egy építendő új templomra és Isten segítségével, a hivek áldozattal községével elő-dóm 4 hónap alatt 10 ezer dollárt gyűjtött, én ugyanannyit, tehát összesen 9 hónap alatt 20,000 dollár jött össze, csupán templomra.

Ezen felül a hitközségj háztartás soha sem akadt fenn.

Daeára ezen nagy összegnek és a hitközség 11,500 dollárra becsült magán vagyonának önálló építkezésre még csak gondolni sem lehetett, tekintetbe véve a mostani anyag és munkabéreket. Ugyanis a hitközségnek volt decemberben körülbelül 20,000 dol-lárja, ez egy egyszerű kő templomra nem elég, kapott volna talán költséget 15,000 dollárt s lett volna 35 ezer dolláros kő temploma, és 15 ezer dollár adóssága, hol van azután a templom felszerelése, a plébánia lak, iskola és hall? tehát ez lehetetlen.

Az Isteni gondviselés és püspök ur Ó méltóságának kegye-sége folytán áruba lett itt bocsájtva a régi vagyon közelében egy 20 év előtt épült, 85 ezer dolláros róm. kath. francia templom, gyönyörű gót stylibben, 144 pad, 800 ülőhely, 3 oltárral teljesen felszerelve, azután 11 éve épült valódi modern kényelmes plébánia lak, 4 iskola terem, 1 nagy hall szinpaddal, és csaknem egy blockot

A CLEVELANDI O. SZENT IMRE RÓM. KATH. HITKÖZSÉG 1917. ÉVI ZÁRSZÁMADÁSA.

TISZTELT HITKÖZSÉGI TAGOK

Az 1917. év a hitéletet tekintve, a szeretet, a béke és erkölcsi s anyagi gyarapodás jegyében folyt le. Amit a jó Isten segedelmé-nek, a hivek adakozásának és annak tudhatjuk be, hogy megértet-ték lekipásztoruk önzetlen munkásságát és irányítását. Ezáltal ta-nubizonyosságot tettek vallásosságukról, s arról hogy méltányolni tud-ják a jót, szépet és nemeset. Ugyanis bármerre nézünk mindenütt csak gyarapodást, előrehaladást észlelhetünk, és ezuton érdemelték ki Isten és az emberek, ugyszintén más nemzetek előtt is az elisme-rést és tiszteletet. Mert most a West Sidei Róm. Kath. magyarság tekintélynek, befolyásnak örvend, a legfelsőbb köröktől lefelé val-láskülömbőség nélkül. S mind ezt az eredményt Isten után a püspök, plébános, kurátusi kar, a collectorok és hívők válvetett munkájának és adakozásának köszönhetjük.

Valamint tavaly, ugy 1917-ben is nagy forgalmat fejtett ki a hitközség. A hitélet terén is: a Husvétai a Karácsonyi gyónók száma tetemesen emelkedett. A hitközségi tagok száma lényeges arányban gyarapodott. Az adakozás részint készpénzben, részint mulatságok rendezésének pártolása által, minden reményt felül mult. Ennek kö-zönhető a következő anyagi siker is: Az 1916 év (amelyben püs-pök urnak 15,000 dollár lett kifizetve) zárult \$4095.22e készpénzben. Az 1917. évben pedig, 3300 dollárt törlesztett a Hitközség a banki adósságból, és a sok átalakított, javításokat mind kifizette s e mel-llett a hitközségi háztartás főnnakadást soha sem szenvedett.

A 200,000 dollárt érő vagyonot csak 10,000 dollár banki adósság terheli, mert a püspök urnak járó pénz fedezésére ott van a régi

kitevő lot, a város közepén, melyen az előbbiek állanak, csupán 43,300.00 dollárért. Ezen összegből, a Hitközség 1916. év augusztus elején készpénzben kifizetett 15,00 dollárt, a második 15 ezer dol-lár fedezése itt van az öreg property 11,500.00 dollár becsértékben és a még szükséges 3500,00 dollár meg van a bankban. Ennélfogva a vételárból 30,000.00 dollár le lesz fizetve, a 100,000 dollár értékű vagyon pedig csak 13,300.00 dollár adósság terheli, mint mortgage évi 665.00 dollár két részletben fizetendő kamattal. E dicső erd-ményt tulajdoníthatjuk Isten segítségének. Püspök ur jó indulatá-nak és a hivek adakozásának. Kik kell, hogy a jövőben is adakozók és összetartók legyenek. Mondom adakozók, mert Amerikában a Hit-községek csupán a hívők adakozásából állanak fenn, mert vagyo-nuk nincs, de adakozásuk viszonzásul hitszükségletük kielégítettik. Emlitém továbbá az összetartást, melyben van az erő, hatalom és eredmény, mert minden önmagában meghasonlott társaságnak vagy Hitközségnek fel kell oszlania és tönkre mennie.

Clevelandi plébánoskodásom alatt a következők adakoztak a havidjakon s egyebeken kívül: Ajándékozók: Mészáros Lajosné kézimunka terítőt szt. Antal szobrára, ifj. Ruszkay János és neje egy ezüstös szt. víztartót és szórót, Kassay család szószeék számolyt. idő Profusz Istvánné kézimunka terítőt szt. Antal szobrára, Hergelt Ferencné kézimunka terítőt a szószekekre, a szt. Antal szobrára, a szt. Imre szobrára és az áldozati asztalra, Székely Mariška 3 oltár lepedőt és egy szószekekre, mind kézi munka. Az Oltár Leány Egylet oltár szobrokra 100 dollárt ajándékozott. A Szt. Imre Lovag osztály Szt. Imre m. kir. herceg a templom védőszentjének szobrát 200 dol-lár értékben a hivek adományából vette. Berecz Beralanné egy ara-nyozott kis kézi keresztet adományozott. Fencsik Ödön 100 dollár óra nyomatványt; Preisz Béla 70 dollárnyi templom bejárót fes-tett. Köszönet mindnyájuknak!...

1916. évi zárszámadás

hitközségi vagyon, 11,500 dollár becsértékben. Azon felül banki bet-tét 1026,08 dollár, készpénz \$1053.97 van, összesen \$2080.05.

Ime mit tesz az összetartás és az ősrégi magyar faj megbecsü-lése! — Azonban kedves hiveim senkit el ne tántorítson a siker, hanem inkább sarkaljon a folytatásra, mert előre haladni dicsőség, de vissza esni gyalázat. Az lesz nekem a legszebb újévi ajándékom, ha a hiveim megmaradnak a régiek a békében, szeretetben és össze-tartásban. Zászlójukra tűzik Istenben bízva hallgatni a vezetőre: ELŐRE!

Ajándékozók: Mrs. Terhes ajándékozott a Szt. Antal és Szt. Imre szoborra antependiumot. Horváth Piusné a 2 mellék oltárra oltárlepedőt. Mrs. Kremperger család adott 2 vörös bársony és kézi-munka csipkével ellátott Szt. Imre és Szt. Antal szobrokra ant-ependiumot. Bodnár István és neje 2 mellékoltárra lepedőt. Kovács Jánosné ajándékozott 2 abt és egy főoltár antependiumot. Mrs. Feszprémy ajándékozott a 2 mellékoltárra lepedőt csipkével és a főoltárra. Süveges Istvánné egy piros bársony szószeék terítőt. Pol-lák József 2 élő fát adott a plébánia frontjára.

A tiz oldali nagy ablakok 1-jét a Szt. József Bs. Egylet ado-mányozta, ami Szt. Józsefet ábrázolja. A 2-ik ablakot a Szt. Imre Lovagosztály gyűjtésből vette és Szt. Imrét ábrázolja. A 3-ik ab-lakot főt. Rátz M. János plébános vette, védő szentjének Szt. János evangélista tiszteletére. A 4-ik ablakot az Oltár Leány Egylet vette az Oltáriszentség tiszteletére. Az 5-ik ablakot özv. Szabó Györgyné ajándékozta. A 6-ik ablakot a Szűz Mária Egylet vette, ábrázolván Gábrriel főangyal üzenetvitelt a Boldogságos Szűzhez. A 7-ik ablak megjeleníti Szt. Annát a Boldogságos Szűzzel s vette Balázs Emá-nuel és neje. A 8-ik ablak elénk állítja a Boldogságos szizet, midőn szt. Erzsébetet meglátogatja, vette Csuhaj József és neje. A 9-ik ablak ábrázolja Jezust a kisdetek közt, arát gyűjtötték a hitközség iskolás gyermekei. A 10-ik ablak Kundtz Tivadar és családja em-lékének lett szentelve a Hitközség által, mint fő jötevője iránti há-lálának kifejezéséül. A szentélyben a főoltár felett levő 2 ablak közül az egyik Jezust ábrázoló ablakot B. Tóth János és neje, a másik Szűz Máriát megőrkítő ablakot pedig Kiss Ernő és neje ajándékozták.

1917. évi zárszámadás

The History of Saint Emeric Parish

I. The Beginning: 1904—1915

1904 – Saint Emeric Parish was established under the guidance of the Reverend Joseph Hirling after strong prompting and assurance from Monsignor Charles Bohm, the pioneer immigrant priest. In 1895 Louis Kerekes was president of the St. Ladislav Society at St. Elizabeth Church where Father Bohm was pastor. Being a resident of the West Side, he and his wife Julianna assisted Father Bohm in organizing St. Emeric Parish and were first among its charter members. An organizing committee made an offer of \$1,133.50 for property on 60-62 Hicks Street (later West 24 Street). After making a down payment of \$50.00, they sent a letter to Bishop Ignatius Horstmann, asking him to allow them to convert a business building on that property into a church and thereby establish the parish. The signees were: George Keresztessy, Istvan Kenderessy, Frank Voinar, Gyula Horvath, Imre Kardos, Miklos Lebozsa and Joseph Radics. They represented a membership of 162 families and 432 single people. Worthwhile to note here is that in 1966 the membership was about 160 families and 612 widows, widowers and units of aged couples. During the intervening time between 300 and 600 families made up the population of the parish.

1905 – January 22nd. The wood frame church was dedicated by Bishop Ignatius Horstmann. The second pastor, Reverend Stephen Soltesz purchased more property including private homes which were enlarged to serve as a school. The location was Bridge Avenue

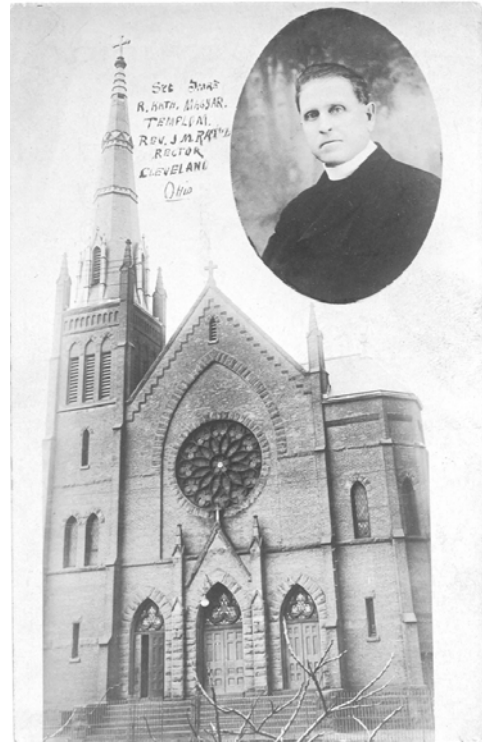
and West 24th Street. Its first teachers were Miss Caroline Loehr and Miss Gushaw. January 22nd the parish's oldest society, the Blessed Virgin Mary Society, was established.

1908 – December 6th. The Knights of St. Joseph, a sick benefit society for men was formally organized.

1911 – The Reverend Stephen Soltesz served as pastor until 1911. Succeeding pastors were Reverend

Joseph Szabo, and Reverend Joseph Peter (1912). Parish life began to flourish, and four more church societies were added by the year 1913. St. Stephen Society, St. Emeric Knights, St. Emeric Ladies' Society, and the Young Ladies' Altar Society.

II. The second church building: 1915—1924

Two events brought about a change in the property status of the parish: One -- February 17th, 1915. The church was ruined beyond repair by fire. Within a few months Father Peter was succeeded in the pastorate by Reverend John Ratz. The other event -- Annunciation Church located but a few blocks away, and known as the "old French church," lost its predominantly French congregation, whose members had lived in scattered parts of old Ohio City. The bishop offered their church edifice to the St. Emeric parishioners as an alternate plan to building a new church.

1916 – The parish purchased the church, rectory and school and proceeded to repair them.

1917 – The newly acquired buildings became known by the name of St. Emeric.

1920 – Due to impaired health, Father Ratz returned to Europe and Reverend Joseph Toth, O.F.M. administered the parish until September. In October Reverend Joseph Hartel became the pastor. The Ursuline Sisters taught in the school.

1921 – July 21st. Fire struck a second time and destroyed the school and damaged the church. The church was duly repaired and a new school was built.

1922 – Three sister of the Daughters of the Divine Redeemer undertook missionary work among the Hungarian people, teaching the children during after-school hours, to read, write, sing in their native language. The sisters were housed in rented quarters.

1924 – St. Emeric Church became historically linked to the Terminal Tower, which was then under construction and required defined areas of land for railway tracks to lead into its depot. The Van Sweringens (Union Terminal Co.) purchased St. Emeric Church.

III. The third church building: present

1924 -1950, the burning of the mortgage

1925 – The parish built the present church and school combination building and moved the old rectory building to a place on the south side of the new structure. A new convent was built on the north side, and behind it an existing house was moved onto a new foundation to serve as a caretaker's residence. A plain one-story brick commercial building also became the property of the parish with the acquisition of the land in providing space for the previously mentioned buildings.

1926 – The interior of the new church was furnished with altars, communion rail, pieta, Sacred Heart statue, pulpit, stations of the cross, confessionals, choir balcony rail, stained-glass windows, pews, bell and many other sacred objects brought over from the old church. There was a great ceremony of dedication with representatives present from other Hungarian churches and organizations.

1928 – A new convent was built. The SDR sisters occupied it. They were assigned as teachers in the eight classroom school. The Ursuline Sisters were unable to supply enough teachers for the school and relinquished their work in the parish.

1930 – The economic plight of the nation was a factor in bringing out some of the noblest qualities in the parishioners. The work of the St. Vincent De Paul Society (a parish unit) for assisting the poor, and the victims of the economic depression was outstanding. John B. Toth president of the society was remarkable in ministering to the poor and the sick. He accompanied countless needy children to Garfinkel's on West 28th Street to fit them with shoes, and at his own personal expense he was generous godfather to more than 100 children. The sisters achieved fine results from their work with the youth of the parish. The young Ladies' Sodality flourished, and young men expressed

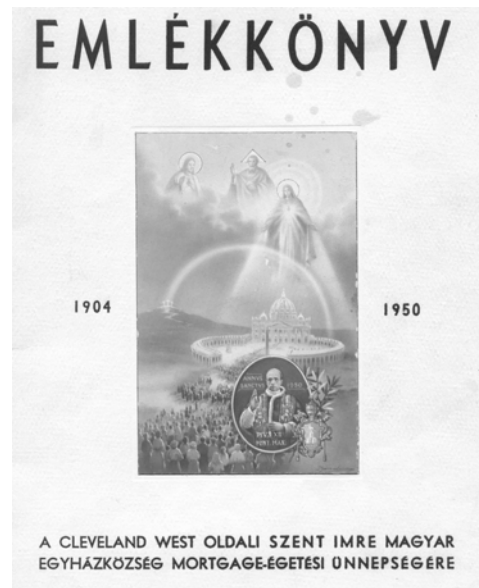
loyalty to their church by being active members of the Junior Holy Name Society.

1936 – Reverend George Ferenc served as assistant pastor until 1938. Fluent in both English and Hungarian, his service to the people encouraged everyone. His news report, the "tattler" was of special interest especially to the young people of the parish.

1938 – In May Reverend Aloysius Bartko became assistant pastor. Adding to his many duties he became chaplain of the Association of Catholic Trade Unionists, and provided a meeting room for them at the parish. A monthly news booklet called the "Emerican" kept the youth of the parish busy and more attached to their parish.

1942 – On October 17th Father Joseph Hartel died, and Father Bartko became administrator, serving in that capacity until January 1943 when Reverend John B. Mundweil became pastor.

1944 – The entire interior of the church was decorated and painted for the first time by "Garbo." The murals in the sanctuary were the work of W.A. Krusoe, Hungarian artist. On November 5th, the 40th anniversary of the existence of the parish was observed. All sharing in the tragic experiences of World War II, men and women of the parish enlisted in all branches of military services, were honored by a plaque set up in church listing 180 names.

1950— mortgage on the church buildings paid off.

1950 — 1979, the Diamond Jubilee

1951 – June 3rd. The fourth annual homecoming was celebrated with an all day program during which all business men and women of the parish were guests of honor. A new wave of Hungarian immigrants arrive

from the refugee camps of Europe. They find spiritual comfort in the churches of Cleveland and bring a fresh spirit of the Hungarian language and culture.

1953 – June 8th. The West Side tornado damaged the roof of the church.

1954 – The Golden Jubilee of the founding of the

parish was celebrated.

1956 – Parishioners organized to welcome and to assist Hungarian Refugees, many of them the “Freedom Fighters.” Again, this new wave of immigrants seek out the Hungarian speaking churches and enroll in the parishes to satisfy their spiritual needs in

their native language. Together with the immigrants of the early 50’s they bring new cultural contributions to the life of the parish.

At the turn toward the sixties many far-reaching changes occurred, and they happened in rapid succession. Federal Housing authorities chose the corner of West 25th Street and Bridge Avenue for frontage to a 15-story apartment building intended for Golden Agers, and the area behind it for family units. The area to the south of the church was under consideration by the City of Cleveland for a huge parking lot to serve shoppers at the West Side Market. Many of the original parishioners had already moved to the suburbs but now more so as house after house in the area of the church was demolished. The number of parishioners steadily decreased, yet a great possibility for new parishioners existed in newcomers from Hungary following World War II and the 1956 uprising. Here in order, are the highlights of some of the things that happened:

1959 – Cleavage in the side walls of the church was detected. Public services were barred from being held in church. The basement was a temporary place of worship for almost two years. During this time the side walls were reinforced with tie rods, and the roof with metal tube supports extending from the basement footage to the trusses in the attic.

1961 – The pastor became a pioneer among the priests of the diocese in caring for and educating the mentally retarded and handicapped. In the then vacant classrooms he started the “Special School” and supervised it. He obtained the services of the Sisters of St. Joseph S.S.J. as classroom instructors.

1962 – The parish elementary school was discontinued. After Forty years of faithful service the Daughters of the Divine Redeemer terminated their work in the parish. Parishioners who were formerly their pupils became a living tribute to their work. Living great distances from the church did not prevent them from remaining active in the church’s devotional and social life.

1963 – Riverview Apartments, a 15-story Federal Housing unit containing 639 suites for elderly people, was open for tenants, and about 140 suites in three-story buildings for families. Father John, the pastor expanded his project with the handicapped by starting a “Workshop” for them. Mr. Stanley Jubas and his wife Rose shared in its management. In time they became organizationally independent, but continued to use parish facilities.

1964 – The bishop, Most Reverend Edward F. Hoban, defined St. Emeric Parish. While not affecting its Hungarian nationality status it was given boundaries and was bound to minister to all Catholics living in the territory.

1965 – The pastor, Father John B. Mundweil was transferred to become pastor of St. Margaret of Hungary Church. On January 20th Reverend Francis A. Karpi became the pastor of St. Emeric Parish. The Parish School of Religion (now called PSR) was organized. For Palm Sunday the first edition of the parish bulletin was published. The Sisters of St. Joseph moved the “Special School” to a new location. They also terminated their residence in the convent building. The Sale of the parish house to the city of Cleveland became effective and it was vacated on July 13th. During the same month it was demolished as required for construction of the West Side Market Parking Lot. The former convent became the rectory. In November Reverend John Vasko of the Youngstown Diocese came as guest in residence, and worked at St. Emeric Parish over a period of nine months. On November 7th, the 40th anniversary of the construction of the church building was celebrated: flags of the U.S. and Ohio were blessed and a meeting room dedicated to Monsignor Charles Bohm. A memorial plaque was installed to perpetuate recognition of his missionary work.

The bilingual character of the parish became more pronounced with the advent of the liturgy in vernacular languages. The use of the English language became more extensive, while the Sunday Mass in Hungarian appealed to the needs and to the desires of the many newcomers from the mother country. The number of parishioners from the territory of the parish gradually increased to between 200 and 250. The number of parishioners by affinity with the nationality of the parish increased by about 250 registrations. The original, or so-called old-time parishioners from a 400 figure in registration was gradually on the decrease.

1966 – Newly acquired land bordering Bridge Avenue, from funds acquired in the sale of the former rectory was landscaped for a school yard and parking. A three-car garage was built on it. The pastor with the parishioners celebrated the silver jubilee of his ordination to the priesthood. The rectory building was completely remodeled.

1969 – February 14th. The Arthur Gorgey No.14 Hungarian Ecumenical Boy Scout Troop, by agreement with the parish council, was granted facilities for meetings, and some for storage in the church-school building.

November 3rd. The 75-year jubilee of the Hungarian language newspaper “Magyarok Vasárnapja” founded by Monsignor Charles Bohm, and for many years edited and published by the Franciscan Fathers in Youngstown, Ohio, was celebrated with a Pontifical Mass and a banquet at St. Emeric Parish. Bishop Clarence G. Issenmann was the celebrant.

1970 – May – merger of the Magyar language

Holy Name Society with the English language group was finalized and observed with the presentation of an ornamented document, the gift and work of the late artist Elizabeth (Bauer) Radnay. On the first Friday in the month of October the practice of offering Holy Mass monthly in the Riverview Apartments was initiated. The golden jubilee of the founding of the Holy Name Society was celebrated in October. The rectory and the meeting rooms of St. Emeric Parish became headquarters for committees of priests and lay people who arranged for a series of events to extend over a period of five years in observance of Hungary’s millennium of Christianity.

1971 – a special millennial celebration was arranged for August 1st when Bishop Emery Kisberk of Székesfehérvár, Hungary, came to the parish as he toured the United States.

1972 – The renovating and updating of the altars and sanctuary was begun after Easter by Cellegin Interiors. The work of installing forms and designs on the church columns was begun to complete the work done in the year 1959. Special committees and parishioners together with those of five other parishes took part in the highlight of the millennial celebration, which was a jubilant Mass of thanksgiving with colorful procession in St. John Cathedral on August 20th. A testimonial banquet held in the Hotel Statler Hilton followed.

1973 – January. The interior decoration of the church was begun by Cellegin Interior.

1974 – The work of renovation was completed for the 70th anniversary of the founding of the parish. The

celebration started with a sacred concert sponsored by the Christian Culture Society. The highlight was the premiere presentation of “Meditation” a gift to the parish of composer Janos Kiss, conductor of the West Suburban Philharmonic Orchestra. The dean Rever-

end John Gruss blessed the rebuilt altar-table during the Mass held on April 28th. The celebration continued with a ceremonial banquet during which Mayor and Mrs. Joseph Dudas of Lakeline, Ohio, to greet and congratulate the parish, presented a plaque to the pastor. The pastor introduced and organized Lenten visitation of parishioners confined to their homes by illness. Eighteen parishioners, a seminarian, and six college students visited 80 sick people. This has become an annual custom. The youth group, and often the Boy Scouts and the Girl Scouts join the ranks of the visitors.

Sixteen committees for the city, and eleven for the parish were organized to work on the program for Cardinal Mindszenty's visit to Cleveland. Every detail of their labors was rewarded. When on May 24th and 25th the cardinal was present, the church and surroundings seemed to be transformed into an historical place of pilgrimage, so numerous were people and so sacred the atmosphere. (More on this topic in another section of book). On October 27th the Altar Guild and the Holy Name Society managed an open house for all the residents of Riverview Apartments.

1975 – Joseph Cardinal Mindszenty died on May 6th. Bishop James A. Hickey invited the faithful to attend a memorial Mass on May 11th in the cathedral. Reverend Francis Karpi delivered the Hungarian language homily.

Thousands of Vietnamese refugees lived temporarily in Camp Chaffee, Arkansas. Maria Peklo organized her fellow parishioners to assist her in providing housing and a livelihood for the family of Guyen Khiem. The family of four was welcomed on June 27th. It was the Holy Year. Pilgrims from St. Stephen Parish, Toledo, and St. Ladislaus, Lorain, Ohio, were the guests of the Altar Guild, after services in the church. After surgery, the pastor rested for one month. During this time, starting on September 30th Reverend John Nyeste was administrator.

In November Anointing of the Sick was administered in the communal rite for the first time to the people in Riverview Apartments.

1976 – March 28th. Our bishop, James A. Hickey, made his first visit to the parish. During the 10:00 a. m. Mass he administered the sacrament of Confirmation. On April 21st the pastor became a hospital patient. The extended time of his illness prompted the bishop to appoint Reverend John Nyeste as administrator of the parish. In September, when the pastor resumed his duties, Father Nyeste was appointed associate pastor. July 3rd and 4th Masses were offered amid patriotic fervor in celebration of the Bicentennial of the U.S. independence. A ceramic replica of the Liberty Bell and a silver cross were carried in the offer-tory procession to symbolize patriotism and faith.

Parishioners participated in the drive for the erection of the Cardinal Mindszenty bust on the

plaza in downtown Cleveland. Many worked for and attended the ceremony of dedication July 23rd. Father Richard Orley, assistant pastor of St. Emeric said the closing prayer and thanked all those individuals who helped erect the statue. A few excerpts from his prayer:

*Heavenly Father, throughout our lives you call us to remember the past, you invite us to live in the present, you challenge us to meet the future In your constant care for us, you show us how deeply you love us....We are grateful, heavenly Father for remembering the past. We thank you for blessing us with the gift of Joseph Cardinal Mindszenty. We are grateful for his example for he gave his life in your name, and in the name of truth and freedom. ... We are grateful, Heavenly Father, for celebrating this present moment.... for the challenge of the future.... We ask for your blessing upon all of us here present... Bless us Lord. Bless the United States. Bless our beloved Hungary. Bless all the captive nations... Bless all Hungarians scattered now throughout the world. Bless all your people wherever they are, that together we may learn from the example of our dear **Cardinal, for Joseph Mindszenty was a man who lived the words of your prophet Micah: He did what was right, he loved justice, and he walked humbly with God...***

1977 – A great blessing and a privilege for the parish was that among the deacons ordained by Bishop Hickey in Holy Family Church, Parma, Ohio, was our parishioner Geza Balassy, husband of Ilona and father of six children. One week after his ordination on June 26th the parish celebrated with him as he served at the altar and delivered the homily. At the testimonial banquet Monsignor John Sabo of South Bend, Indiana, was main speaker. Our PSR teachers, Mary Ann Trisko and Yolanda Szente, both having taught for more than 10 years, were honored by plaques of recognition handed to them by the newly ordained deacon. Effective July 1st Reverend Mr. Geza Balassy was appointed to part-time service in St. Emeric Parish. Reverend Richard S. Orley, ordained priest on June 11th became the associate pastor on June 29th. These appointments bolstered confidence and renewed the cooperation of the parishioners. Reverend John Nyeste was appointed pastor of St. Elizabeth Church, Cleveland. The parishioners held a farewell party marked by generosity and appreciation.

The first in a series of “home Masses” was initiated on October 27th. Attended by parishioners living in Rocky River, the Mass was offered in the home of Miss Margaret Filip.

1979 – A very well attended parish council meeting January 17th resulted in plans for the diamond jubilee celebration. One, a dinner dance for August 5th, headed by Charles Murar. Another for a banquet to

follow after the Mass of thanksgiving on October 28th, with Alexander Dorko and Albert Nemeth as co-chairmen. The third, for publication of this commemorative book. Father Orley accepted chairmanship of the business details, while Father Karpi volunteered to write the book.

On July 15th, for the first time, a parish picnic was held on the lawn of the parish church.

* The history printed so far is taken mainly from the 75th anniversary book written by Father Karpi..

Our Diamond Jubilee was an important event. Fr. Karpi stated in his message: "We owe a great debt to all those who sacrificed so much to establish these institutions and buildings....but all we can do is to remember them...."

1979 – 1994, the 90th. anniversary

After the 75th anniversary the parish continued to work and grow together under Father Karpi's leadership, assisted by Assistant Pastor Rev. Richard Orley, and Deacon Geza Balassy. An important event was the Golden Jubilee of the Altar Guild, celebrated at Mass on May 16, 1982.

Fr. Karpi continued to work on the decoration and beautification of the church. He had four new pictures painted for the sanctuary: St. Stephen (First king of Hungary) , St. Laszlo, St. Gellert and Blessed Gizella. (Mother of St. Emeric). The paintings were donated by the Blessed Virgin Society and blessed by Fr. Karpi in conjunction with a concert on June 20, 1982. During this same celebration, the new jubilee banner of the Altar Guild was also blessed.

Fr. Karpi was always the wise leader of the parish, taking care that new immigrants, as well as those parishioners who were born here, felt at home in the community. His goal was to ensure an untroubled future for our parish.

He visited the elderly living in the Riverview high-rise

apartment and celebrated Mass there on the first Friday of each month. He was assisted in this ministry by Rev. Richard Orley, Assistant Pastor, who also led the Youth Group, and Deacon Geza Balassy. The early 1980's saw , in addition to the traditional dinners and dinner dances, other activities such as an occasional free breakfast after Sunday Mass sponsored by the Evangelization committee, the yearly St. Nicholas and Easter parties for the children sponsored by the Youth Group, as well as programs sponsored by the Culture Society to broaden our Catholic and Hungarian cultural knowledge in the form of sacred concerts, lectures on the Holy Shroud of Turin, the Holy Crown of Hungary, etc.

Father Karpi retired on July 1, 1983, because of ill health, leaving behind a vibrant parish community for Father Orley.

Rev. Richard Orley, "Father Rick" was installed as pastor on July 23, 1983, by Auxiliary Bishop, the Most Reverend James P. Lyke, OFM. As he retired, Fr. Karpi said: "The Golden Years of St. Emeric Parish are just beginning." Father Rick became the youngest pastor in the diocese. He worked well with the young parishioners and involved them in the life of the parish through the Youth Group and later the Young Married Couples Group. For the older parishioners he established the Craft Club, where those who enjoyed needlework and other crafts could socialize, while working for the good of the parish. The sale of their craftwork provided valuable financial support for repairs and renovations of the church buildings.

The Christian Culture Society gave Christmas concerts in January of 1984, 1985, and 1986. Participating artists were Janos Kiss, composer; Lajos Boday, guest organist; the Mindszenty Choir; our parish organist, Miklos Peller; and the Hungarian Scouts, who performed a Nativity play and sang Christmas carols.

The Young Couples group helped beautify the area surrounding the church by planting flowers every spring. They also organized group discussions on the spiritual growth of children. Bishop Lyke acknowledged their efforts in his remarks at a Parish Council meeting: "Your parish is fortunate. You have only a few divorced parishioners. You can continue in this manner by giving a good example to young couples and supporting them in every way."

The Fatima Family continued to strengthen the spiritual life of the parish by its devotions on the first Saturday of each month. They also organize the yearly May Crowning of our Blessed Mother.

Our Parish Council was formed in accordance with Vatican II and the diocesan guidelines. The primary purpose of the Council is to promote spiritual growth in the parish, and to help and advise the Pastor with the work of maintaining the parish.

SIGN OF PEACE AT RIVERVIEW APARTMENTS — Father Francis A. Karpi offers the sign of peace to Mae Brastein during Mass in the Riverview Apartments, a public housing development for the elderly. Father Karpi offers Mass in the apartment's dining room once a month. Twenty residents are not able to walk to St. Emeric, a block away, where Father Karpi is pastor.

The Tuesday Club was established to provide maintenance and repairs by volunteer labor. It is thanks to the members of this group that many necessary repairs were made at minimal cost. Thanks to the generosity of the parishioners, the school building received new windows.

Fr. Rick reintroduced the outdoor Corpus Christi procession on June 9, 1985, during which we carried the Blessed Sacrament outside to the neighborhood.

Most Reverend Anzelm Nagy, a Cistercian Abbot, was the celebrant and homilist at the Mass and procession. It was a beautiful expression of our faith, demonstrated to the secular world.

In the spirit of Vatican II, we established a fraternal relationship with the Rev. Ferenc Endrei of the Hungarian Calvinist Church, with whom we conducted an Ecumenical prayer service.

We were pleased when the Holy Father appointed the Rev. Laszlo Iranyi as Bishop of those Hungarians living outside Hungary. With the help of Bishop Iranyi, Fr. Sandor Siklodi was assigned to our parish to become Associate Pastor. We were happy to welcome Fr. Sandor, and appreciated the beauty of his Hungarian expressions, brought from the heart of the Hungarian communities of Transylvania.

On November 10, 1985, during his first episcopal visit to our parish, Bishop Iranyi confirmed seven parishioners at the Hungarian Mass.

Bishop Anthony Pilla appointed Deacon Geza Balassy as administrator to Sacred Heart of Jesus Parish in Akron. He became the first Deacon in the diocese to become administrator, and served in that position from September, 1986, until July, 1987.

Our parish community lovingly opened its doors to our Catholic brothers and sisters of German descent, so that they too, following the initiatives of Vatican II, could participate in the liturgy in their native German language. Father Sandor celebrated Mass in German on Christmas and Easter on a regular basis until 1994 when the tradition was revived at St. Stephen's church. The St. Emeric choir gladly supported these events by

learning the German hymns.

The Bishop of Fatima, Most Reverend Alberto Comand Amural, was our guest on September 24, 1987. He

reminded us of the message of Our Lady of Fatima and her loving help. He emphasized the need for our love and sacrifices, in order to avoid the calamities that are caused by sins against her Divine Son.

The Apostolic Delegate of the Vatican to the German Federal Republic, the Most Reverend Lajos Kada, Archbishop, who is himself Hungarian, celebrated mass with us on November 11, 1987.

To our deepest regret, Rev. Richard Orley resigned as pastor on June 12, 1988, because of ill health. His farewell ceremonial was held on June 16 of that year.

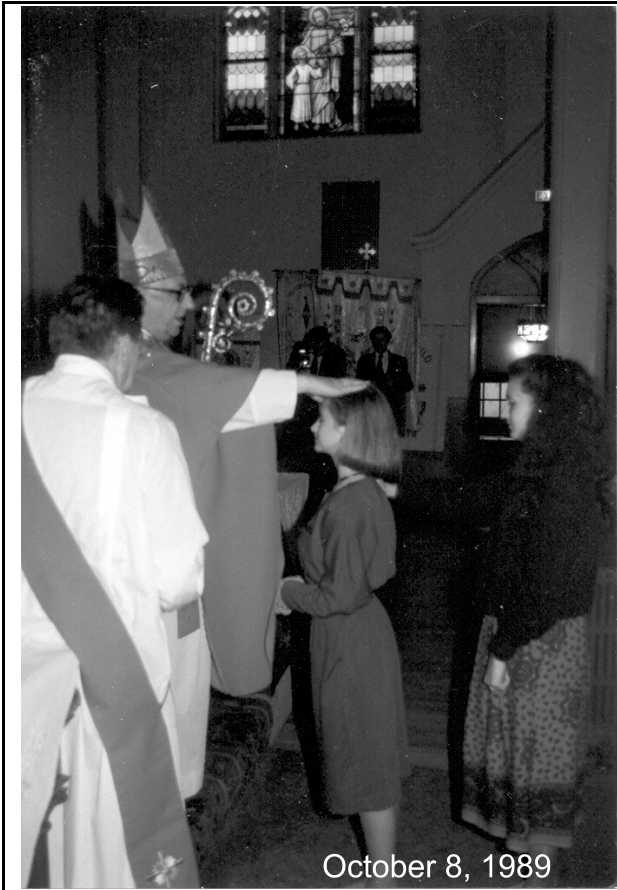
Most Reverend Bishop Anthony Pilla appointed Fr. Siklodi as Administrator of the parish. Fr. Sandor Siklodi accepted his new assignment with enthusiasm. Fr. Sandor believed in the importance of liturgical music, and brought many new songs to us from his native Transylvania. He also directed the Mindszenty Choir until the summer of 1993.

On April 16, 1989, during our Lenten Retreat, the St. Emeric Cultural Society organized a sacred concert. Fr. Joseph Somos, who led our retreat, played Bach compositions on the organ, and our organist, Miklos Peller, played excerpts from Franz Liszt's Via Crucis. The Mindszenty Choir sang Lenten songs.

Fr. Sandor increased the pace of the restoration of our church buildings. The floors of the church and the classrooms were refinished (generosity of Paul Leszko); the church hall was modernized according to the plans and supervision of Stephen Gaspar. The

classrooms received a new roof, the entrances were resurfaced, and the side entrances also received new doors. The kitchen was completely modernized to comply with health and safety regulations. The driveway between the church and rectory was resurfaced. The north entrance was completely renovated. Visitors always comment on the beauty of our church. We are truly thankful to all our parishioners for their generosity in their financial support and in their countless hours of volunteer work, which made all these projects possible.

October 8, 1989

Sacrament of Confirmation
by Cardinal L. Paskai, Primate of Hungary

After the untimely death of Bishop Iranyi, the Holy Father appointed Rev. Attila Mikloshazy, S.J., as Bishop of Hungarians living outside Hungary. He was ordained Bishop on November 5, 1989 in Toronto, Canada. He visited our parish on November 26, of that same year to celebrate mass with us.

The parish community congratulated Sister Joanne Tricsko, the daughter of long-time parishioners John

and Mary Tricsko, who celebrated the silver anniversary of her holy vows.

In 1989, as the Communist regimes in Europe fell, our parish collected \$15,000 in aid for the needy Hungarian people of Transylvania.

Our first Friday devotions were started in January, 1990. At first there was much enthusiasm for the homilies and devotions, but later the attendance fell, (probably because of safety issues in the evening hours), so eventually the devotions were discontinued.

The celebration of Fr. Karpi's Golden Jubilee in May, 1991, was an outstanding event in the life of the parish. The church was filled to overflowing with people who knew and loved Fr. Karpi, many of whom had personally benefited from his priestly ministry. Fr. Karpi had been anxiously looking forward to this important event, hoping that God would grant him the privilege of celebrating this special anniversary. We are grateful that God did grant him this request!

In the Fall of 1991, the Hungarian friends of Scouting and the Diocese of Cleveland signed a twenty year lease for the use of the old abandoned warehouse on the church grounds, which the scouts totally gutted and converted into a beautiful Scout Center. This building is used for weekly scout meetings, dance practice by the Scout Folk Ensemble, and on Monday nights as classrooms for the Hungarian School. The building serves many purposes under the direction of the American Hungarian Friends of Scouting. We hoped that this would serve as an encouragement for the younger generation of Hungarian-Americans to participate more fully in the life of the parish. As an ethnic parish, we consider it our responsibility to pass on our Christian Hungarian heritage to our youth.

By Father Sandor's invitation, the Opus Dei spiritual movement also found a home at our parish. The members of Opus Dei, both men and women, meet monthly at our church for confessions and spiritual counsel. The movement's priests usually stay overnight at the rectory, enjoying true Hungarian hospitality.

The St. Emeric Choir and the Mindszenty Choir enrich the liturgy on Sundays and special feasts and holy days. On Christmas, midnight Christmas Mass, Easter, St. Emeric Feast Day, and Corpus Christi the choirs' participation truly enhances everyone's liturgical experience.

1994 – 2004, the present

When we celebrated our 90th anniversary in November, 1994, the following was included in the epilogue of the commemorative book: " *So we see that the parish has had its share of trials and challenges, to be certain—changing challenges ; but the fact that we are here today is a testimony to God's providential*

care, testimony to the wisdom, courage, faith, sacrifices and dedication of the priests and parishioners of the past and those of today. It is a privilege to be a member of this committed parish and we all look forward to its 100th anniversary; but this membership also carries a sense of responsibility to the future. Are we able to, or are we willing to meet the challenges of surviving, the challenges of living the Gospel of Jesus Christ? " Let the following thoughts be proof of our will to continue and our dedication to our parish, under the protection of our patron Saint Emeric.

Our 90th anniversary was celebrated on November 13, 1994. Our guests of honor and celebrants were the Right Reverend Abbot Roger Gries and Most Reverend Bishop Attila Mikloshazi, who gave the Hungarian homily. Several priests also concelebrated.

Archbishop Dr. Gyorgy Jakubinyi of Transylvania came to visit our parish in 1996. On March 10 of that

year he celebrated Mass and administered the Sacrament of Confirmation. On April 21, 1996, we celebrated the 25th anniversary of Fr. Sandor's ordination to the priesthood. As a surprise, Fr. Janos Szekeres, one of Fr. Sandor's closest friends, came from Hungary to attend the celebration. On June 14, 1996, the Most Reverend Nandor Bosak, bishop of Nyiregyhaz-Debrecen, celebrated Mass and brought us greetings from the homeland. The Holy Father celebrated the 50th anniversary of his ordination in November, 1996. To celebrate this occasion, our parish sent him a spiritual bouquet as a sign of our love and fidelity.

Another important event was the rededication of the statue of Cardinal Mindszenty on November 19, 1996. The statue was moved to a new location when Mindszenty Plaza was renovated. The rededication

ceremony was attended by the leaders of the city of Cleveland and of the Hungarian community. Thanks to a generous bequest from Father Karpi's estate, the organ was refurbished in 1997. We are very grateful to Fr. Karpi for remembering the parish in his will.

We were delighted to hear that the Holy Father planned to beatify the Most Reverend Vilmos Apor, Bishop of Győr, Hungary, on November 9, 1997. Father Barnabas Kiss and Father Angelus Ligeti organized a pilgrimage to Rome to attend the ceremony. Parishioners who participated returned with many happy memories of the trip and the beautiful places they visited in the Eternal City.

The year 2000 marked the beginning of the new millennium. We give thanks for the blessings of the past years and ask our Heavenly Father to keep us in his loving care in the new millennium.

On October 29, 2000, as Hungary celebrated 1000 years as a Christian nation, Cardinal Laszlo Paskai, Primate of Hungary, came to visit us. He confirmed those who asked to receive the Sacrament of Confirmation. On March 23, 2003, the Holy Father beatified Dr. Laszlo Batthány Strattman, an ophthalmologist, who was known as "the doctor of the poor" in Hungary. Our parish sent a delegation to the beatification ceremony in Rome. Another significant event of 2003 was the 25th anniversary of the ordination of Fr. Barnabas Kiss who is well known by many of our parishioners. Several parishioners attended this beautiful celebration at the Holy Cross Church in Detroit.

The Jubilee Year

We began celebrating the jubilee year in 2003. The following statement appeared in our bulletin: "We can consider it an accomplishment, that St. Emeric Church, founded in 1904, reached its 100th anniversary. Let us value our Hungarian churches and continue the tradition of praising God in Hungarian." On November 9, 2003, the Most Reverend Bishop Roger Gries, OSB, was our celebrant at Mass marking the beginning of the Centennial Year. In his homily, he emphasized the many blessings bestowed on us during the past 100 years and asked us to remain true to our roots.

The Bartok Quartet from Budapest gave an elegant classical musical performance on March 5 at 7:30 p. m. in our church. The unexpected power failure that the city experienced at the time did not diminish the enthusiasm of the performers nor the audience. As a matter of fact the extraordinary candlelight transported us into a truly inspiring atmosphere.

The year's centennial retreat was led by Fr. Barnabas Kiss in which he related the significance of this outstanding jubilee to growth in our spiritual life and to listening to the word of God. In honor of the jubilee

another concert, mainly an organ concert, was held on April 18 at 4 p.m. This time organists Miklos Peller, Lajos Boday, and Ildiko Buza and Gabriella Skains performed, as well as guest organist, and soloist from Holy Cross Parish in Detroit. Many who were baptized, received their first Communion, were confirmed, or were married at St. Emeric Church were welcomed to a special Homecoming breakfast on September 12. May the special graces received at these solemn occasions continue with them in their lives.

The main celebration of the Jubilee Year will be on Sunday, November 7, 2004. Our guests of honor will be the Most Reverend Bishop Roger Gries, OSB, and the Most Reverend Bishop Attila Mikloshazy. Together with them, we will offer our prayers in thanksgiving to Our Heavenly Father for all the many blessings bestowed on this Parish, and to ask for His providential guidance in the years to come.

May God continue to bless us all!

Parish Statistics from 1904 to October, 2004

Year	Baptism	Marriage	Death	Year	Baptism	Marriage	Death	Year	Baptism	Marriage	Death
1904	---	---	---	1938	27	19	32	1972	17	13	46
1905	68	42	12	1939	38	28	30	1973	15	5	49
1906	141	46	30	1940	45	38	30	1974	23	9	57
1907	162	57	38	1941	44	27	32	1975	28	9	44
1908	181	45	22	1942	50	20	34	1976	10	7	50
1909	184	44	27	1943	46	18	35	1977	23	15	34
1910	196	60	32	1944	24	9	47	1978	22	6	36
1911	208	48	56	1945	23	11	37	1979	19	4	39
1912	167	40	59	1946	19	13	48	1980	12	6	41
1913	213	67	61	1947	14	9	34	1981	19	10	27
1914	277	58	66	1948	20	12	28	1982	15	6	36
1915	243	72	58	1949	15	7	18	1983	11	8	28
1916	257	80	78	1950	11	5	17	1984	24	7	26
1917	246	53	63	1951	20	6	26	1985	24	5	31
1918	205	50	73	1952	20	6	29	1986	14	10	26
1919	190	29	46	1953	25	3	28	1987	15	4	42
1920	133	31	48	1954	20	8	24	1988	6	12	27
1921	128	31	31	1955	13	3	34	1989	10	6	24
1922	116	26	25	1956	17	4	27	1990	11	4	28
1923	104	38	25	1957	14	7	26	1991	17	5	32
1924	107	40	31	1958	13	3	21	1992	9	6	32
1925	100	31	33	1959	6	4	20	1993	10	8	24
1926	86	26	31	1960	8	3	25	1994	10	5	24
1927	71	18	31	1961	6	5	15	1995	11	7	29
1928	50	13	20	1962	6	4	23	1996	11	7	17
1929	48	13	30	1963	10	2	28	1997	8	4	15
1930	45	16	26	1964	8	5	17	1998	3	4	15
1931	49	11	23	1965	17	9	31	1999	7	3	22
1932	17	7	26	1966	18	11	33	2000	4	2	22
1933	21	12	20	1967	26	13	39	2001	4	1	18
1934	27	15	26	1968	16	11	31	2002	7	1	19
1935	30	16	18	1969	31	42	42	2003	5	4	15
1936	21	17	28	1970	20	34	34	2004	2	2	11
1937	31	16	17	1971	23	5	47				